

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Datum
9 maart 2018

Status
Concept

Versie
7

VERTROUWELIJK

Colofon

Opdrachtgever
VRBZO

Auteur(s)
[REDACTED]

Eindredactie
MT

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Samenvatting en conclusie	6
2.1	Opdracht	6
2.2	Landelijk en historisch perspectief	6
2.3	Analyse van de voorstellen	9
2.4	Scenario's	10
2.5	Conclusie	10
3	Concept kadernota 2019	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Majeure ontwikkelingen	11
3.3	Opdracht tot impactanalyse	14
3.4	Conclusie	15
4	Landelijk en historisch perspectief	16
4.1	Inleiding	16
4.2	Landelijk perspectief	16
4.3	Historisch perspectief	18
4.4	Bedrijfsvoering	19
4.5	Conclusie	20
5	Toekomstvisie Brandweezorg	21
5.1	Inleiding	21
5.2	Visie organisatie	21
5.3	Risicobeheersing	21
5.4	Incidentbestrijding	22
5.5	Vooruitblik	23
5.6	Conclusie	23
6	Bevindingen programma's en producten	24
6.1	Inleiding	24
6.2	Financiële samenvatting	24
6.3	Brandweezorg	25
6.4	Veiligheid	37
6.5	Bedrijfsvoering	38
6.6	Conclusies	39

Impactanalyse concept Kadernota 2019

7	Resultaten onderzoek	41
7.1	Inleiding	41
7.2	Scenario 1: sluiting negen posten en bedrijfsvoering	41
7.3	Scenario 2: sluiting vijf posten, beëindigen collectieve taken Objectadvisering en bedrijfsvoering	42
7.4	Scenario 3: bedrijfsvoering	42
7.5	Conclusie	42
8	Overige voorstellen	43
8.1	Inleiding	43
8.2	Voorstellen	43

1 Inleiding

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) stelt jaarlijks een Kadernota op. In de Kadernota worden de financiële kaders aangegeven voor de te bereiken doelen, in te zetten middelen en te volgen procedures. Deze kaders moeten hun weerslag krijgen in de begroting en meerjarenraming.

Op 12 januari 2018 heeft het Dagelijks Bestuur een concept Kadernota 2019 ter bespreking en vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur geeft aan dat rekening moet worden gehouden met kostenverhogingen oplopend tot €2,5 miljoen in 2022. Zij stelt voor om te komen tot taakstellingen aan de organisatie in combinatie met het verhogen van gemeentelijke bijdragen. In het voorstel geeft het Dagelijks Bestuur aan welke keuzes haar voorkeur genieten.

Het Algemeen Bestuur heeft het voorstel besproken en opdracht gegeven om de diverse opties en varianten nader uit te werken, voordat zij tot definitieve keuzes komt. Er is behoefte aan een analyse van de impact wanneer VRBZO de €2,5 miljoen volledig zelf opvangt. Om deze reden is de Kadernota 2019 niet vastgesteld.

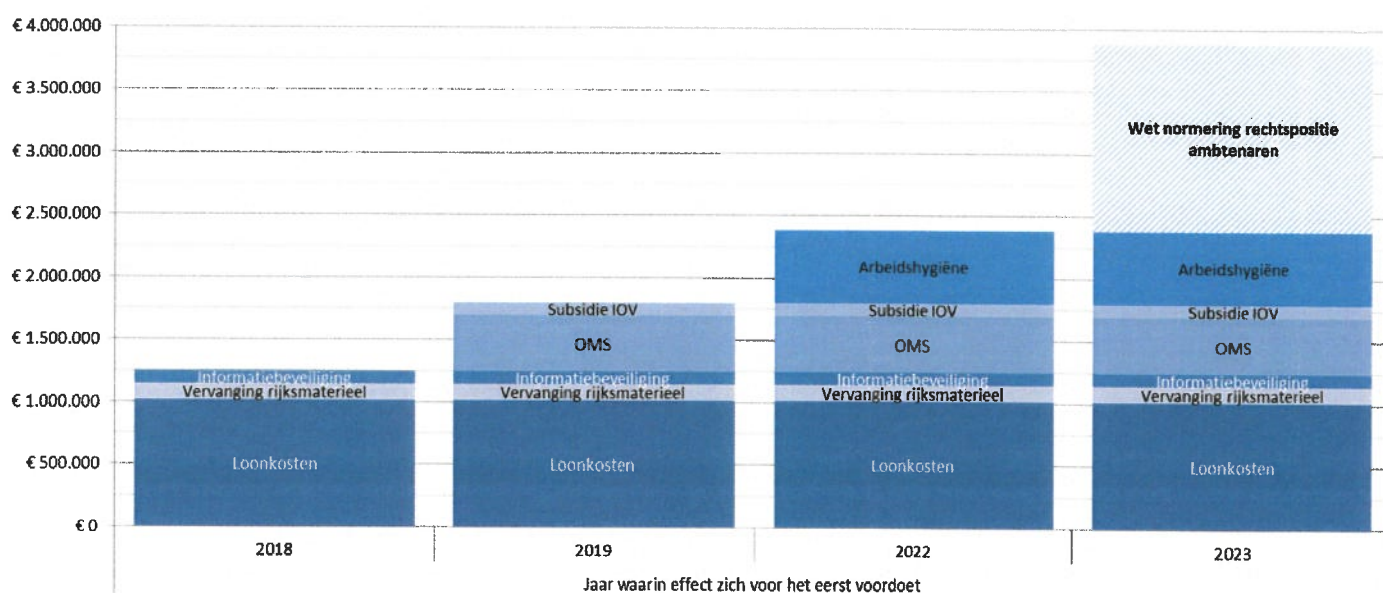
De opdracht van het Algemeen Bestuur is in februari 2018 door de directeur van VRBZO in samenwerking met de Adviescommissie Financiën & Bedrijfsvoering en de portefeuillehouder Financiën geconcretiseerd in een plan van aanpak. In de periode februari en maart 2018 is invulling gegeven aan het plan van aanpak met dit rapport als resultaat.

In hoofdstuk 2 is een managementsamenvatting opgenomen die is gebaseerd op de opdracht (hoofdstuk 4), de bevindingen per programma's en producten (hoofdstuk 6) en de vertaling van de bevindingen in scenario's (hoofdstuk 7). Om duiding te geven aan de bevindingen en scenario's wordt eerst de financiële situatie van VRBZO belicht vanuit de concept Kadernota 2019 en een interne analyse (hoofdstuk 3) in combinatie met de uitgangspunten van de Toekomstvisie Brandweezorg (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 8 worden volledigheidshalve enkele behandelde voorstellen kort toegelicht die binnen de doorlooptijd van de opdracht niet uitgewerkt en gekwantificeerd konden worden.

2 Samenvatting en conclusie

2.1 Opdracht

In de concept Kadernota 2019 zijn zeven ontwikkelingen geschetst die de kosten voor VRBZO met €2,9 miljoen verhogen. Deze kostenstijging heeft VRBZO voor €340.000 opgevangen. Vanuit het bestuur is bij de bespreking van de Kadernota gevraagd inzichtelijk te maken wat de impact is als de resterende €2,5 miljoen ook zelfstandig wordt opgevangen.



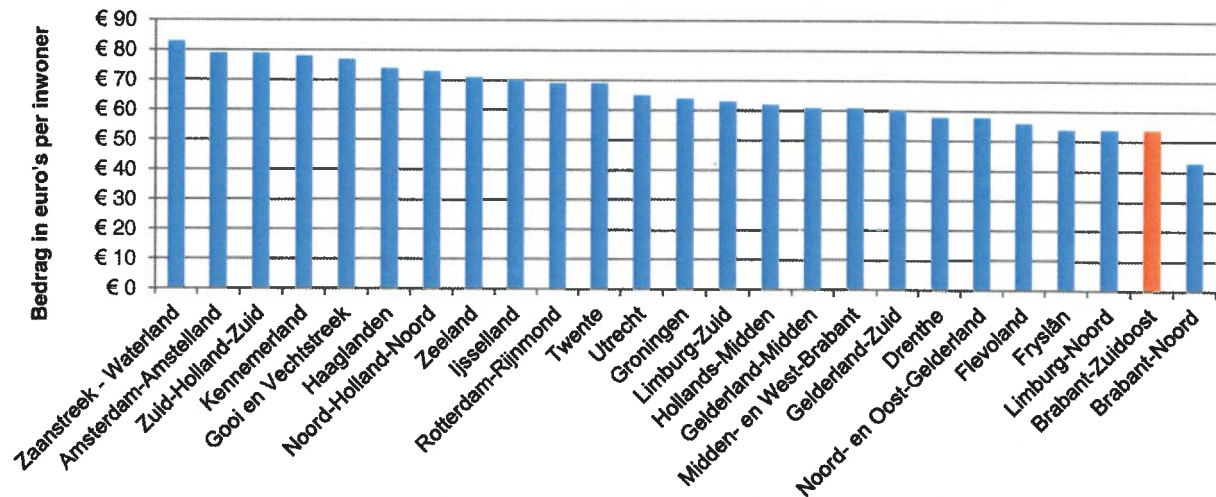
2.2 Landelijk en historisch perspectief

Om de impactanalyse in perspectief te plaatsen is gestart met een vergelijking van onze regio met de rest van het land en met een overzicht van eerder uitgevoerde bezuinigingen. Hieruit blijkt dat VRBZO tot de regio's hoort met de laagste kosten, zowel uitgedrukt in euro's per inwoner, als in vergelijking tot de bijdrage die gemeenten ontvangen vanuit het gemeentefonds. De afgelopen jaren hebben meerdere bezuinigingsrondes plaatsgevonden. In deze rondes zijn synergie- en efficiëntievoordelen gerealiseerd en is het niveau van dienstverlening en veiligheid afgenomen. Het duikteam is opgeheven, het aantal grote brandweervoertuigen is met twintig verlaagd en een reductie van het aantal vrijwillige en beroepsbrandweerm medewerkers heeft plaatsgevonden. Het takenpakket van risicobeheersing is beperkt en de kosten van bedrijfsvoering zijn evenredig verkleind. Al deze synergie- en efficiëntievoordelen zijn de afgelopen jaren gerealiseerd binnen de door het bestuur vastgestelde kaders. Bij het uitwerken van de huidige voorstellen was niet anders mogelijk dan de afgesproken kaders, vastgesteld beleid en geformuleerde uitgangspunten zoals gesteld in de Toekomstvisie Brandweezorg los te laten.

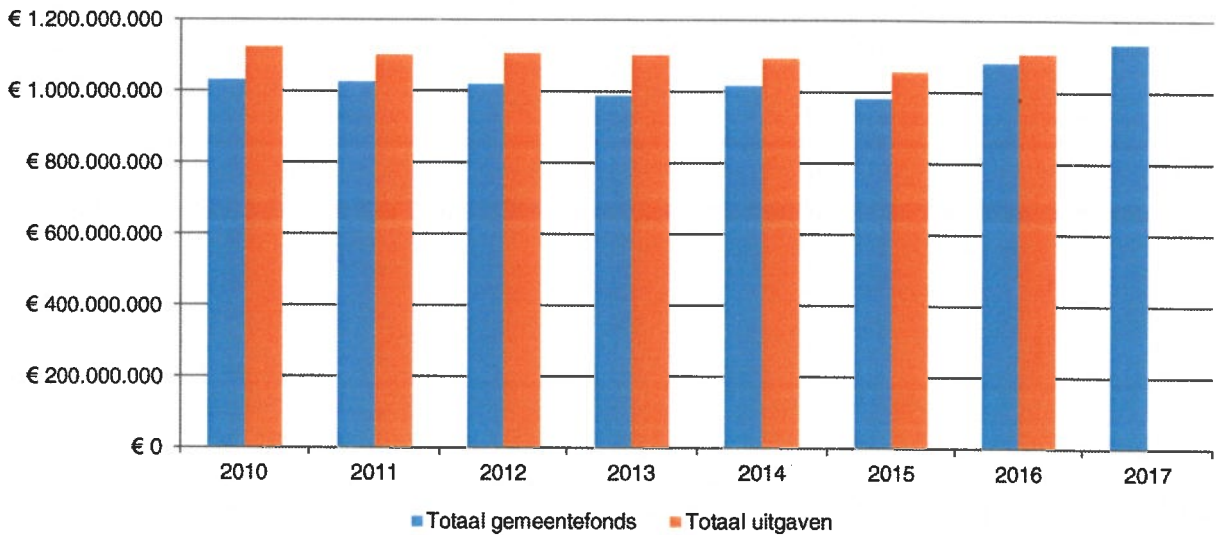
Impactanalyse concept Kadernota 2019

Gemeentelijke uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding 2016

Op basis CBS data, opgevraagd februari 2018

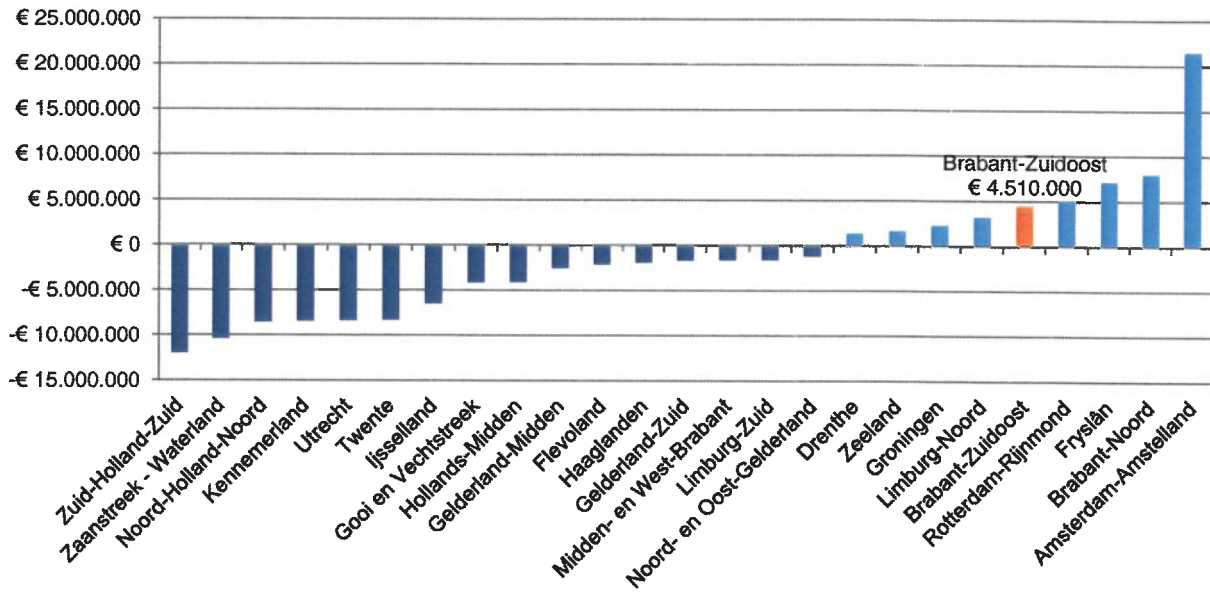


Uitkering gemeentefonds en uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding



Impactanalyse concept Kadernota 2019

Verschil tussen uitkering gemeentefonds en uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding 2016



2.3 Analyse van de voorstellen

Er zijn twaalf voorstellen uitgewerkt die samen een besparing van €5.266.000 opleveren. De voorstellen hebben een grote impact op het niveau van dienstverlening en veiligheid.



Afhankelijk van de combinatie van voorstellen vervallen de taken op het gebied van Naleving en Objectadvisering en nemen de activiteiten met betrekking tot Omgevingsadvisering af. Er vinden daardoor onder meer geen brandveiligheidscontroles meer plaats, er wordt niet meer geadviseerd over bouwvergunningen en evenementen en er is minder capaciteit beschikbaar voor Brandveilig Leven. Verder zullen de Gemeentelijke beleidsteams (GBT) bij het organiseren van oefeningen geen ondersteuning meer krijgen vanuit VRBZO en worden de ondersteunende en coördinerende activiteiten op het gebied van Bevolkingszorg beëindigd.

Daarnaast zouden negen brandweerposten verdwijnen. In het betreffende verzorgingsgebied zal de brandweer hierdoor gemiddeld significant later bij een incident zijn dan nu. Ook is niet meer voldoende capaciteit beschikbaar voor het maatgevend scenario natuurbrandbestrijding.

Op het gebied van bedrijfsvoering wordt de receptie gesloten, het verzekeringspakket verlaagd en worden in de toekomst te verwachten voordelen van effectiviteit en efficiëntie op voorhand ingeboekt en niet ingezet voor kwaliteitsverbetering. De voordelen worden verwacht vanwege de implementatie van een nieuw eHRM systeem in 2019 en ontwikkelingen op het gebied van procesmanagement. Kritische opmerkingen van het bestuur en de Adviescommissie Financiën & Bedrijfsvoering over de mate van 'in control' zijn van VRBZO zijn mogelijk signalen van een bedrijfsvoering die een ondergrens nadert in de dienstverlening. Verdere beperkingen van middelen zullen in dit kader nauwgezet in relatie gebracht moeten worden met de omvang en kwaliteit van dienstverlening.

Bij het beschrijven van de impact is er van uit gegaan dat bij het vervallen van taken deze niet door de gemeenten zelf zullen worden uitgevoerd zoals reeds geconstateerd door de bestuurlijke werkgroep Toekomstvisie Brandweezorg. Indien gemeenten de taken zelf gaan uitvoeren dalen de kosten van VRZBO uiteraard wel, maar zullen de totale kosten

Impactanalyse concept Kadernota 2019

voor de gemeenten niet dalen. De taken waren immers juist bij VRBZO ondergebracht omdat dit tot lagere kosten en betere kwaliteit leidt.

2.4 Scenario's

VRBZO heeft op basis van de voorstellen twee scenario's ontwikkeld die elk de impact inzichtelijk maken wanneer €2,5 miljoen zelfstandig wordt opgevangen. In het eerste scenario worden de bezuinigingen met name gevonden in het sluiten van negen posten en daarnaast bij bedrijfsvoering, het ROC en Brandveilig Leven. In het tweede scenario worden vier posten minder gesloten, maar worden in plaats daarvan de activiteiten op het gebied van Objectadvisering verminderd. Naast deze twee scenario's voor het opvangen van €2,5 miljoen is een derde scenario beschreven dat de impact inzichtelijk maakt indien er geen posten worden gesloten en de taken van Objectadvisering uitgevoerd blijven worden. In dat geval bedraagt het totaal aan voorstellen €585.000.

2.5 Conclusie

VRBZO staat voor 'zorg voor veiligheid' en is daarmee een onmisbare schakel in de fysieke veiligheidsketen van Zuidoost-Brabant. De uitkomsten van de visitatie in 2017 bevelen aan om vooral in te zetten op het aanbrengen van (meer) koers, verbinding en samenhang. Dit zorgt voor een stevigere basis om samen met de gemeenten en samenwerkingspartners te blijven ontwikkelen en te staan voor de maatschappelijke opdracht. De scenario's en onderliggende voorstellen verzwakken die keten en gaan ten koste van de maatschappelijke opdracht. In alle gevallen zullen hiervoor mitigerende maatregelen georganiseerd moeten worden in combinatie met het verschuiven van werkzaamheden van VRBZO naar gemeenten danwel andere organisaties. In hoeverre de kosten van mitigerende maatregelen en het verschuiven van werk opwegen tegen de besparingen bij VRBZO is geen onderdeel van de impactanalyse. Wel is in het verleden door een bestuurlijke werkgroep onderzocht en aangetoond dat collectieve taken door VRBZO financieel voordeliger uitgevoerd kunnen worden dan door de afzonderlijke gemeenten.

De gevolgen van het sluiten van posten moeten nader onderzocht worden op de effecten voor opkomsttijden, spreiding en slagkracht om de financiële besparingen in het juiste perspectief te kunnen beoordelen. Hiervoor is vervolgonderzoek noodzakelijk. De impactanalyse biedt desondanks inzicht in de aard en de omvang van voorstellen die noodzakelijk zijn om tot significante besparingen te komen.

3 Concept kadernota 2019

3.1 Inleiding

Als gevolg van veranderende wet- en regelgeving wordt VRBZO geconfronteerd met kostenstijgingen en afnemende inkomsten. Dit is eerder al in bestuurlijke rapportages aangekondigd. De kostenstijgingen en afnemende inkomsten leiden voornamelijk niet tot besparingen op andere onderwerpen. Per saldo resulteren deze majeure ontwikkelingen in een structureel financieel tekort oplopend tot €2,5 miljoen in 2022.

In dit hoofdstuk wordt een nadere toelichting op de ontwikkelingen gegeven. Bij elk van de onderwerpen staat aangegeven vanaf wanneer de kostenstijging of inkomstandaling zich zal voordoen.

3.2 Majeure ontwikkelingen

Ontwikkeling 1: Stijging loonkosten

Als gevolg van de stijging van de CAO-lonen, pensioenpremies en overige sociale lasten stijgen de loonkosten. De verwachte loonkosten voor 2018 komen €2.331.000 hoger uit dan de begrote loonkosten. Vanuit de indexering van is hiervan €976.000 gecompenseerd. Daarnaast heeft VRBZO €341.000 opgevangen door structurele besparingen op andere onderwerpen in te zetten voor de loonkostenstijging. Er resteert vanaf 2018 een structureel tekort op loonkosten van €1.014.000 waarvoor geen dekking is.

Ontwikkeling 2: Toegenomen kosten informatiebeveiliging

Wet- en regelgeving stelt strengere eisen aan informatiebeveiliging en waardoor de kosten structureel toenemen. Zonder hierbij uitputtend te zijn kunnen worden genoemd:

- Verplichting voor het hebben van een data protection officer als gevolg van Europese privacy wetgeving (AVG);
- Het aanschaffen van een wachtwoordenportaal met licenties(advies accountant);
- Beveiliging vanwege toegangsmogelijkheden tot VRBZO-netwerk voor vrijwilligers.

De structurele hogere kosten bedragen vanaf 2018 € 100.000 per jaar. Hierbij is ingecalculeerd dat zoveel als mogelijk in samenwerking met de GGD, Veiligheidsregio Brabant-Noord en eventueel nog een derde partner wordt samengewerkt.

Ontwikkeling 3: Arbeidshygiëne

Uit onderzoek is gebleken dat repressief brandweerpersoneel een verhoogde kans loopt op gezondheidsschade door de 'traditionele' manier van werken met rook, vuur en bloed. Ten behoeve van maatregelen, gericht op de zorg voor eigen veiligheid en gezondheid van medewerkers, is in 2016 een bestemmingsreserve gevormd vanwege de extra kosten van arbeidshygiëne (€ 585.000 per jaar). Bij de begroting 2019 zou een plan worden aangeboden voor de structurele dekking van deze kosten met ingang van 2022. Afhankelijk van de evaluatie van de implementatie van Arbeidshygiëne kan dit bedrag wijzigen.

Ontwikkeling 4: Openbaar Meldsysteem

Impactanalyse concept Kadernota 2019

VRBZO ontvangt jaarlijks baten van houders van brandmeldinstallaties vanwege aansluitingen op het Openbaar Meldsysteem. De wetgeving staat echter niet toe dat de overheid leges heft voor dit zogenaamde OMS-stelsel. Consequentie is dat de huidige praktijk van inning van abonnementsgelden vanaf 1 januari 2019 vervalt. De beheersmatige werkzaamheden die samenhangen met het OMS worden wel uitgevoerd, waardoor geen compenserend effect optreedt. Per saldo resulteert dit vanaf 2019 in een structurele afname van baten van € 450.000 per jaar.

Ontwikkeling 5: Verlaging subsidie Impuls Omgevingsveiligheid (IOV)

VRBZO ontvangt van het Rijk een subsidie ten behoeve van Omgevingsveiligheid. De organisatie ontvangt sinds 2004 deze subsidie (voorheen de Programmafinanciering Externe Veiligheid). Door de lange looptijd wordt deze bijdrage beschouwd als structurele bijdrage en derhalve als algemeen dekkingsmiddel. De huidige subsidieregeling eindigt eind 2018, maar de taken vervallen niet. Per saldo resulteert dit vanaf 2019 in een structurele afname van baten van € 105.000 per jaar.

Ontwikkeling 6: Vervangen rijksmaterieel

Sinds de totstandkoming van de brandweerregio's in de jaren '80 van de vorige eeuw verstrekt het Rijk materiaal en voertuigen om niet aan veiligheidsregio's. Deze middelen zijn verstrekt om impuls te geven aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio's. Het Rijk heeft deze materialen en voertuigen aan veiligheidsregio's geschenken. Als gevolg van deze schenking nemen de jaarlijkse exploitatiekosten van VRBZO toe voor dat deel van het materieel dat wordt vervangen vanwege het maatgevend scenario. Vervanging van deze middelen (zoals pompen met groot vermogen en apparatuur voor natuurbrandbestrijding) is voor rekening van de veiligheidsregio. Dit resulteert vanaf 2018 in structureel hogere exploitatielasten van € 130.000 per jaar (oplopend tot € 150.000 in 2026).

Ontwikkeling 7: Overige ontwikkelingen

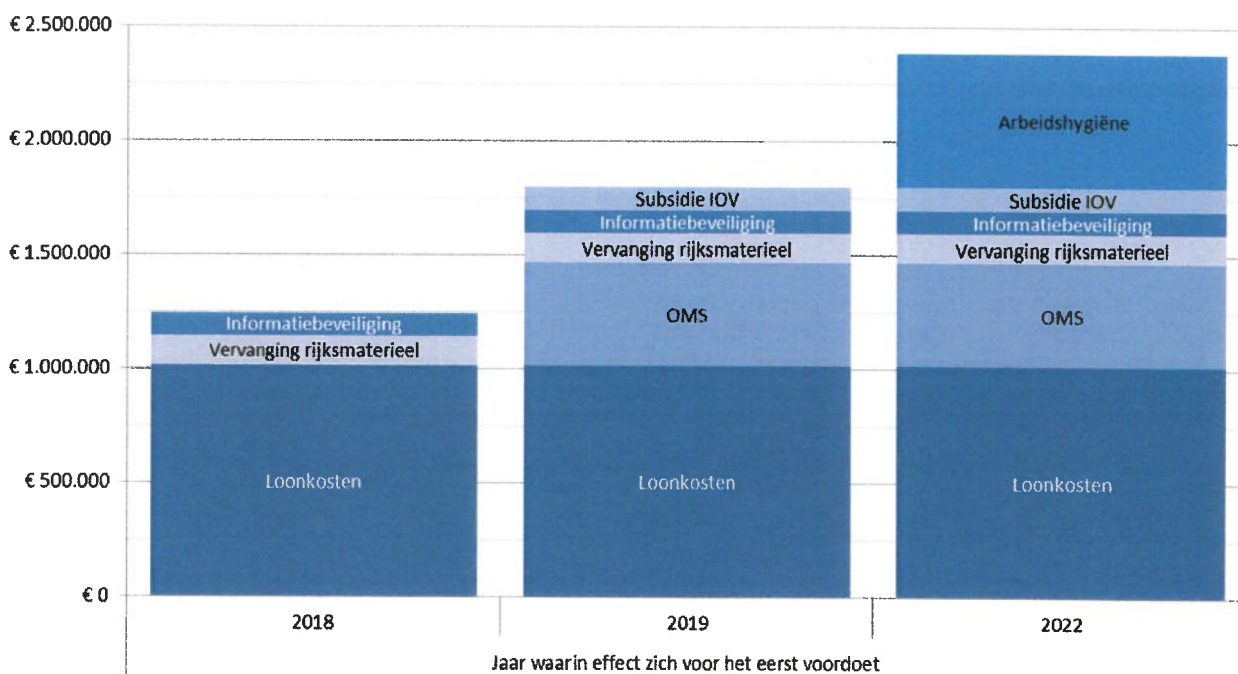
Enkele ontwikkelingen zijn samengevoegd als 'overige ontwikkelingen' en doen zich voor vanaf 2018.

Afname inkomsten assistentie ambulancezorg.	€ 40.000
Stijging verzekeringspremies	€ 35.000
Inverdienopdracht huisvesting	€ 50.000
Extra kosten inzet BIZOB	€ 40.000
Extra rentelast als gevolg nieuwe leningen	€ 25.000
Totaal	€ 190.000

Financiële samenvatting

In onderstaand figuur en tabel is per majeure ontwikkeling het verloop in de periode 2019-2022 gepresenteerd.

Impactanalyse concept Kadernota 2019



Onderdeel	2018	2019	2022
Opvangen via verhoging gemeentelijke bijdrage 2019			
Loonkosten	€ 1.355.000	€ 1.355.000	€ 1.355.000
Informatiebeveiliging	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Subsidie IOV		€ 105.000	€ 105.000
Vervanging rijksmaterieel	€ 130.000	€ 130.000	€ 130.000
Subtotaal via gemeentelijke bijdrage	€ 1.585.000	€ 1.690.000	€ 1.690.000
Nog op te vangen binnen begroting			
OMS		€ 450.000	€ 450.000
Overige financiële ontwikkelingen	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000
Subtotaal binnen begroting	€ 190.000	€ 640.000	€ 640.000
Wachten op evaluatie			
Arbeidshygiëne			€ 585.000
Subtotaal wachten op evaluatie			€ 585.000
Al opgevangen binnen de begroting Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost			
Loonkosten	-€ 341.000	-€ 341.000	-€ 341.000
Totaal	€ 1.434.000	€ 1.989.000	€ 2.574.000

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Het Dagelijks Bestuur kondigde een tekort aan van €2,5 miljoen euro. Een bedrag van €341.000 is daarbij al opgevangen door structurele besparingen op andere onderwerpen. Daarnaast is aangegeven dat van de €2,5 miljoen een bedrag van €190.000 ook zelfstandig wordt opgevangen. In totaal vangt VRBZO op die manier €540.000 op. Dit komt ongeveer overeen met de beoogde besparing ten behoeve van het opvangen van de meerkosten ten behoeve van arbeidshygiëne. Dit is in lijn met de toezegging aan het bestuur in 2016 dat VRBZO het structurele financiële tekort van arbeidshygiëne intern wil opvangen. Daarom wordt het totaal aan majeure ontwikkelingen (inclusief arbeidshygiëne) voorgelegd aan het bestuur met een voorstel om de gemeentelijke bijdrage in 2019 te verhogen met €1.349.000 en aan te kondigen dat een verdere verhoging tot €2,3 miljoen nodig kan zijn.

3.3 Opdracht tot impactanalyse

3.3.1 Doel

Bij de bespreking van de concept Kadernota 2019 heeft het Algemeen Bestuur gevraagd om voor het totale pakket van €2,5 miljoen inzichtelijk te maken wat de impact is als dit bedrag binnen het bestaande budget wordt opgevangen. Deze analyse is nodig voor het Algemeen Bestuur om tot definitieve keuzes te komen. Er was met name behoefte aan inzicht in de effecten van de oplossingsvarianten.

De directeur van VRBZO heeft de opdracht van het bestuur als volgt vertaald:

De directeur van VRBZO biedt met een impactanalyse inzicht in verwachte effecten van de oplossingsvarianten zodat het bestuur van VRBZO een besluit kan nemen over de structurele oplossing van het structurele dekkingstekort van €2,5 miljoen in de begroting van 2019 en de meerjarenraming 2020-2022.

Concreet betekent dit dat het bestuur een keuze maakt uit de volgende oplossingsvarianten:

1. Het verhogen van de gemeentelijke bijdragen met €2,5 miljoen
2. Het samenstellen van een bezuinigingspakket van €2,5 miljoen
3. Een combinatie van verhogen van de gemeentelijke bijdragen en bezuinigen

De uitwerking spitst zich toe op een nader onderzoek van bezuinigingsopties waarbij de directeur een totaal aan voorstellen van €3,5 miljoen aan het bestuur voorlegt. Het bestuur stelt op basis van de voorstellen een pakket samen. De hoogte van het pakket bepaalt de keuze voor de oplossingsvariant.

3.3.2 Uitgangspunten voor nadere uitwerking

Bij de uitwerking van de opdracht zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Op 6 april 2018 kan het Algemeen Bestuur de kaders vaststellen voor het opstellen van de concept-begroting 2019;
- De Adviescommissie Financiën & Bedrijfsvoering wordt intensief betrokken bij de impactanalyse en de concept-begroting 2019;

Impactanalyse concept Kadernota 2019

- Ieder voorstel is opgebouwd uit een inhoudelijke toelichting, niet-financiële effect, het financiële effect en de risico's en onzekerheden;
- Individuele voorstellen hebben een indicatieve omvang van minimaal € 50.000;
- Het totaal aan voorstellen bedraagt €3,5 miljoen zodat het bestuur daaruit een pakket kan samenstellen;
- De voorstellen bieden een structurele oplossing voor het structurele tekort;
- Voorstellen voor bedrijfsvoering worden op dezelfde wijze opgebouwd en volgen op basis van het principe 'trap op, trap af'.

3.4 Conclusie

In de concept Kadernota 2019 zijn zeven ontwikkelingen geschetst die de kosten voor VRBZO met €2,9 miljoen verhogen. Deze kostenstijging heeft VRBZO voor €340.000 al opgevangen. Vanuit het bestuur is bij de bespreking van de Kadernota gevraagd inzichtelijk te maken wat de impact is als de resterende €2,5 miljoen ook zelfstandig wordt opgevangen.

4 Landelijk en historisch perspectief

4.1 Inleiding

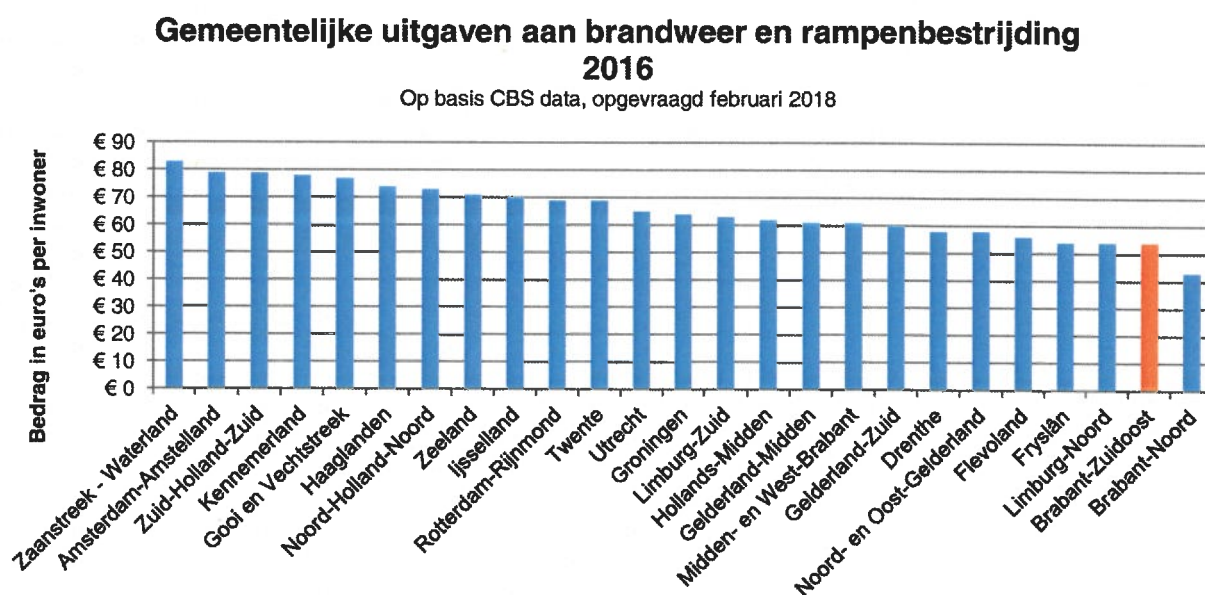
VRBZO verwacht de effecten van de ontwikkelingen in 2018 met incidentele middelen te kunnen opvangen, of anders via de algemene reserve. Vanaf 2019 dient het structurele financiële tekort met structurele oplossingen afgedekt te zijn. Hiertoe in het vierde kwartaal van 2017 een uitgebreide interne analyse uitgevoerd naar dekkingsmogelijkheden. Om de impactanalyse in perspectief te plaatsen is gestart met een vergelijking van onze regio met de rest van de regio's en met een overzicht van eerder uitgevoerde bezuinigingen.

4.2 Landelijk perspectief

De uitkomsten van de interne analyse zijn nader geduid door de analyse te relateren aan vergelijkbare veiligheidsregio's en daarnaast is gekeken naar de eigen organisatie vanuit een historisch perspectief.

Kosten per inwoner

Vanuit een landelijk perspectief hoort VRBZO bij de regio's met lage kosten per inwoner. CBS-onderzoek¹ naar de kosten van brandweerzorg en rampenbestrijding laat zien dat in 2016 alleen de regio Brabant-Noord lagere kosten per inwoner heeft. Bij twee andere regio's zijn de kosten per inwoner gelijk. In Figuur 1 is dit overzicht opgenomen.



Figuur 1: gemeentelijke uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding 2016

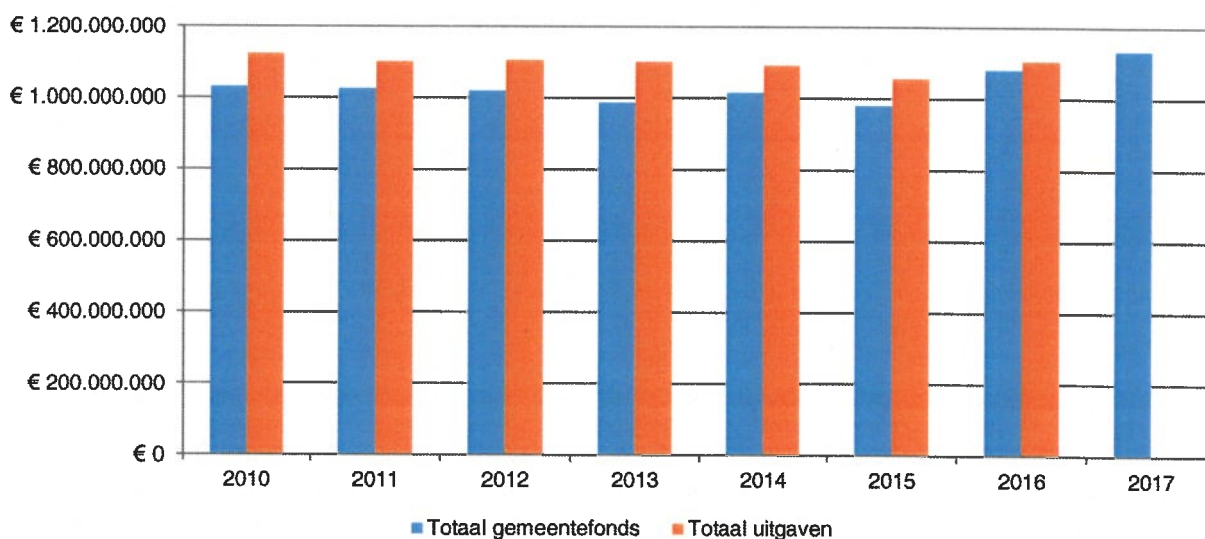
¹ Bron: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83408NED/table?dl=6900>, gegevens opgevraagd in februari 2018

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Uitkering gemeentefonds per inwoner

Naast de gemiddelde kosten per inwoner is gekeken naar het verschil tussen de uitkering van het gemeentefonds, subcluster brandweer en rampenbestrijding aan gemeenten en de kosten die gemeenten maken ten behoeve van brandweertzorg en rampenbestrijding. De omvang van de uitkering van het gemeentefonds, subcluster brandweer en rampenbestrijding, is bepaald op basis van een jaarlijks overzicht van het ministerie van Justitie en Veiligheid naar aanleiding van de mei circulaire. De kosten zijn gebaseerd op het eerder genoemde CBS-onderzoek¹. De resultaten zijn verwerkt in Figuur 2. In deze figuur is te zien dat de uitgaven voor brandweer en rampenbestrijding in Nederland gemiddeld hoger zijn dan de bijdrage die gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds.

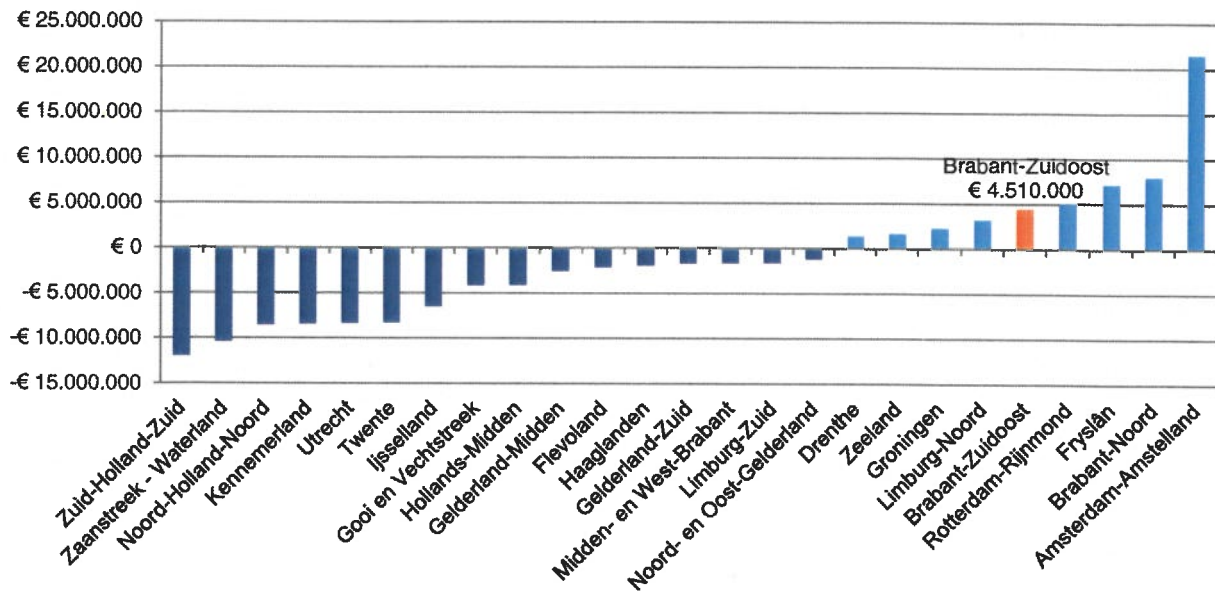
Uitkering gemeentefonds en uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding



Figuur 2: Uitkering gemeentefonds en uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding

In Figuur 3 is voor 2016 het verschil tussen de uitkering van het gemeentefonds, subcluster brandweer en rampenbestrijding, en de uitgaven aan brandweertzorg per regio weergegeven. In negen regio's, waaronder Zuidoost-Brabant, zijn in afwijking van het landelijk gemiddelde de uitgaven aan brandweertzorg lager dan de uitkering van het gemeentefonds. In onze regio waren in 2016 de uitgaven €4.510.000 lager dan de uitkering van het gemeentefonds.

Vershil tussen uitkering gemeentefonds en uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding 2016



Figuur 3: verschil tussen uitkering gemeentefonds en uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding 2016

4.3 Historisch perspectief

Vanaf 2010 gezien heeft VRBZO semipermanent te maken met bezuinigingen

Voor regionalisering

Tot 31 december 2013 (tot het moment van volledige regionalisering van de brandweezorg) omvatte de begroting van VRBZO niet de kosten voor de gemeentelijke brandweren, maar alleen de kosten van de centrale organisatie (rampenbestrijding, verbindingen, opleidingen, het centrale deel van risicobeheersing, management en bedrijfsvoering).

In 2010 bedroeg het totaal aan gemeentelijke bijdragen € 6,5 miljoen. In de periode 2010 – 2013 heeft het Algemeen Bestuur de inwonerbijdrage aan VRBZO verlaagd met iets meer dan €1,0 miljoen (-15%). VRBZO heeft, om dit op te vangen, bezuinigingen doorgevoerd. Deze bezuinigingen hebben hun weerslag gehad op alle bedrijfsonderdelen en taakvelden (zowel risicobeheersing, incidentbestrijding, crisisbeheersing als management, beheer en bedrijfsvoering).

Onder regie van VRBZO zijn bezuinigingen bij de gemeentelijke brandweerorganisaties doorgevoerd. Zo is het aantal commandanten van 21 teruggebracht naar 7 hoofden brandweezorg, en het aantal officieren van dienst van 65 naar 20. De opbrengst van deze stappen is ten goede gekomen aan de gemeentebegrotingen. Het aantal hoofden brandweezorg is later teruggebracht naar het huidige aantal van vier.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Op de bijdragen van de gemeenten Eindhoven en Helmond is ingaande 2010 een taakstelling aan de Veiligheidsregio opgelegd en ingevuld van ruim 10%. Hiertoe zijn onder meer functies bij de destijds bestaande afdelingen Eindhoven en Helmond samengevoegd.

Na regionalisering

De inwonerbijdrage ten behoeve van VRBZO is in de periode 2014 tot en met 2018 nog eens met € 4,8 miljoen gedaald als gevolg van bezuinigingen op grond van de Toekomstvisie Brandweezorg. Naast een besparing van bijna €1,8 miljoen op management en beheer, is € 2,8 miljoen bespaard op de kosten van voertuigen en brandweermedewerkers. Deze besparingen zijn vooral gerealiseerd door het centraliseren en uniformeren van werkzaamheden en budgetten. Twintig grote brandweervoertuigen, zoals tankautospuiten en hulpverleningsvoertuigen, zijn afgestoten. Het totaal aan personeel is navenant teruggebracht. In 2016 heeft een bijstelling plaatsgevonden van de maatregelen noodzakelijk om de bezuinigingstaakstelling te realiseren. De oorspronkelijke taakstelling was niet haalbaar met de bedachte maatregelen en VRBZO heeft dit gecompenseerd met aanvullende bezuinigingen. In Tabel 1 is een overzicht van deze bezuinigingen opgenomen.

Bezuinigingen Toekomstvisie brandweezorg	Oorspronkelijk	Gerealiseerd
Voertuigen	€ 718.000	€ 446.000
Personeel – Vrijwilligers	€ 1.110.000	€ 958.000
Beroepspersoneel incidentbestrijding	€ 1.517.000	€ 1.426.000
Management & beheer (inclusief logistiek, bedrijfsvoering, inkoop e.d.)	€ 1.516.500	€ 1.781.500
Kosten functioneel leeftijdsontslag		€ 250.000
Totaal	€ 4.861.500	€ 4.861.500

Tabel 1: overzicht bezuinigingen Toekomstvisie brandweezorg

Los van deze bezuinigingen hebben op het gebied van risicobeheersing bezuinigingen plaatsgevonden. Deze zijn minder direct zichtbaar in de begroting. De achtergrond van deze bezuiniging is als volgt:

Voor regionalisering voerde VRBZO taken op het gebied van risicobeheersing uit voor gemeenten op basis van afzonderlijke afspraken. Niet elke gemeente had de uitvoering van deze taken ondergebracht bij VRBZO. Tijdens de regionalisering hebben de gemeenten collectief besloten deze taken bij VRBZO onder te brengen. Dit bracht in de basis een extra capaciteitsvraag van 10,7 FTE met zich mee, bovenop de capaciteit die VRBZO al inzette ten behoeve van de genoemde afspraken. Deze extra capaciteitsvraag paste niet in het financiële kader, er moest immers juist een verlaging van de kosten plaatsvinden. Er is daarom voor 8 FTE gesneden in het takenpakket. De overige 2,7FTE is binnen VRBZO opgevangen als een aanvullende bezuiniging.

4.4 Bedrijfsvoering

De omvang van de sector Bedrijfsvoering is niet hoger dan het streefpercentage van 15% van de totale begrotingsomvang. De sector Bedrijfsvoering beweegt volgens het principe 'trap op, trap af' mee met de totale

Impactanalyse concept Kadernota 2019

begrotingsomvang. Zolang dit maximale percentage wordt aangehouden wordt deze beleidsregel toegepast. Het verband is niet altijd lineair en kan per taakveld verschillen. Effect is dat de beperking van de middelen niet alleen met de beperking van het volume kan worden opgelost, maar ook consequenties heeft voor het dienstenniveau.

Op verzoek van de bestuurlijke werkgroep Toekomstvisie Brandweezorg heeft in 2014 een 'Toetsgroep bedrijfsvoering' (gevormd door gemeentesecretarissen uit de regio) de begroting en de formatie van de sector Bedrijfsvoering onderzocht. Uit dit onderzoek is gebleken dat de aard en inrichting van de bedrijfsvoering overeenkomen met een gemeente van soortgelijke omvang. De Toetsgroep bedrijfsvoering heeft geen bijzonderheden of overdadigheden geconstateerd.

In 2017 is naar aanleiding van een landelijk benchmarkonderzoek naar de overhead en bedrijfsvoering bij veiligheidsregio's, de overhead als percentage van de totale begroting kwantitatief en kwalitatief vergeleken voor alle 25 veiligheidsregio's. Het VRBZO-percentage is lager dan het gemiddelde van de veiligheidsregio's in Nederland. Belangrijkste oorzaken zijn het huisvestingsconcept waarin alle medewerkers gebruik maken van al beschikbare huisvestingsruimte op posten en het feit dat ten aanzien van bedrijfsvoering de afgelopen jaren substantieel is bijgedragen aan de bezuinigingen volgens het principe 'trap op, trap af'.

4.5 Conclusie

VRBZO hoort op dit moment tot de regio's met de laagste kosten voor de uitvoering van haar wettelijke taken, zowel uitgedrukt in euro's per inwoner, als in vergelijking tot de bijdrage die gemeenten ontvangen vanuit het gemeentefonds. De afgelopen jaren hebben meerdere bezuinigingsrondes plaatsgevonden. In deze rondes zijn synergie- en efficiëntievoordelen gerealiseerd en is het niveau van dienstverlening afgenomen. Alle synergie- en efficiëntievoordelen zijn de afgelopen jaren gerealiseerd. Bij het uitwerken van de voorstellen zijn daarom de afgesproken kaders, vastgesteld beleid en geformuleerde uitgangspunten zoals is gesteld in de Toekomstvisie Brandweezorg losgelaten. In hoofdstuk 5 wordt hier nader op ingegaan.

5 Toekomstvisie Brandweezorg

5.1 Inleiding

In hoofdstuk 4 is vanuit een financieel perspectief toegelicht dat de ruimte om € 2,5 miljoen te bezuinigen niet realiseerbaar is binnen de uitgangspunten zoals afgesproken in de Toekomstvisie Brandweezorg. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitgangspunten die zijn opgesteld in de Toekomstvisie Brandweezorg kort herhaald. In hoofdstuk 6 wordt per voorstel toegelicht van welk van deze uitgangspunten wordt afgeweken. De belangrijkste afwijkingen betreffen: een heroriëntatie op fijnmazigheid, het afstoten van (een deel van) de collectieve taken, het niet verder ontwikkelen van Brandveilig Leven en het verzwakken van de integrale brandveiligheidsketen binnen VRBZO.

In dit hoofdstuk wordt als eerste ingegaan op de visie van VRBZO. Vervolgens worden voor risicobeheersing en incidentbestrijding de belangrijkste kaders uit de Toekomstvisie Brandweezorg besproken. Inmiddels is de Toekomstvisie al weer drie jaar oud. Het hoofdstuk eindigt daarom met een vooruitblik naar externe ontwikkelingen die een effect op de kaders gaan hebben.

5.2 Visie organisatie

De veiligheidsregio streeft naar minder incidenten, minder slachtoffers en minder schade. Het is een pleidooi voor voorkómen van onveiligheid en incidenten, voor eigen verantwoordelijkheid, voor zelfredzaamheid en voor een bij grote risico's optredende overheid, als vier belangrijke pijlers van 'de voorkant van de brandveiligheid'. De waarde van de integrale veiligheidsketen ligt hieraan ten grondslag.

Het brandweezorgplan is de concrete en operationele vertaling van de veiligheidsketen in de communicerende vaten van incidentbestrijding en risicobeheersing. Meer aandacht voor risicobeheersing zou moeten leiden tot minder noodzaak voor incidentbestrijding. Dit laat onverlet dat er niet altijd een direct causaal verband bestaat tussen maatregelen uit verschillende schakels in de veiligheidsketen. Voor brandweezorg is de visie als volgt uitgewerkt.

5.3 Risicobeheersing

De verantwoordelijkheid voor de 'voorkant' is primair een verantwoordelijkheid van gemeenten. Dat resulteert in de indeling van werkzaamheden voor risicobeheersing (waaronder Brandveilig Leven) in wettelijke taken van de veiligheidsregio, collectieve taken voor alle gemeenten en taken ten behoeve van afzonderlijke gemeenten. Enkele specifieke taken voor risicobeheersing worden in de wet bij de veiligheidsregio neergelegd, zoals in artikelen 10, 25 en 31 (o.m. risico-inventarisatie, brandpreventie specifieke objecten zoals Besluit Rampen en Zware Ongevallen, bedrijfsbrandweer, advies maatregelen afwijken opkomsttijd).

Behoudens waar het bestuur van een veiligheidsregio deze rol bij wet heeft, is de gemeente als bevoegd gezag de opdrachtgever voor de veiligheidsregio bij het inrichten van een veilige ruimte (ruimtelijke ordening) en als het gaat om veilige objecten/gebouwen (bouwen) en veilige activiteiten (gebruik). Het vergunningstelsel vormt een belangrijk instrument en waaruit de volgende fasering voort vloeit: vooroverleg, vergunning, realisatie en oplevering, gebruik,

Impactanalyse concept Kadernota 2019

naleving en optreden van de brandweer bij een mogelijk incident. In de Toekomstvisie wordt 'risicogericht' gewerkt: met de regels als achtergrond wordt geadviseerd of ingegrepen bij potentieel risicovolle situaties.

Op grond van efficiëntie en behoud van kennis zijn de preventietaken die de gemeente wettelijk verplicht uitvoert, opgenomen in het collectieve pakket. Volgens de bestuurlijke werkgroep ligt niet voor de hand dat gemeenten zelf dit werk kwalitatief beter en goedkoper kunnen doen. Het is van belang om regionaal een kenniscentrum in stand te houden. De bestuurlijke Toetsgroep Bedrijfsvoering VRBZO (2014) heeft deze aanname getoetst en bevestigd. Bovendien leidt de omgevingswet tot een verscherping van de eisen in dit verband waardoor het onzeker is of gemeenten, dan wel in welke mate aan deze eisen zullen kunnen voldoen.

Belangrijke doelgroepen voor risicobeheersing zijn burgers, bedrijven en overheden die als bouwer, eigenaar of gebruiker actief zijn. Tegen onwetendheid en onkunde worden voorlichting en advies ingezet, bij onwil passen sancties (handhaving).

De bredere inzet op Brandveilig Leven is verknoopt met gemeentelijk veiligheidsbeleid en afhankelijk van de veiligheidssituatie in de gemeente. Aanpak en invulling vergen gemeentelijke initiatieven, regie en middelen. Om die redenen is dit niet bij de veiligheidsregio belegd. De veiligheidsregio ondersteunt de gemeenten .

5.4 Incidentbestrijding

Als preventieve maatregelen en veilig gedrag van burgers en bedrijven tekort schieten, is een effectieve incidentbestrijding nodig. De veiligheid voor de burger en van het brandweerpersoneel staan voorop. Voor de brede basiszorg zijn thans de opkomsttijden bepalend, met name voor de eerst aankomende tankautospuiter. Voor het optreden onder ongewone omstandigheden is regionale dekking belangrijk. Voor het grootschalig optreden (maatrampscenario: natuurbrand) is het minimaal benodigde aantal voertuigen maatgevend voor de slagkracht, dit vergt voldoende redundantie. Het uitgangspunt voor de repressieve dienst is dat 2/3 van het potentieel beschikbaar is voor dekking en 1/3 voor de slagkracht. Onder bijzondere omstandigheden wisselt dat beeld: 2/3 kan worden ingezet op het maatgevend scenario en resteert 1/3 voor de dekking van overige incidenten.

De genoemde drie doelen (adequate opkomsttijden, voldoende dekking en slagkracht) worden gediend door fijnmazigheid vanuit 36 posten in de regio, waarbij ook de vrijwilligheid een vitaal onderdeel van de brandweer is. De 36 posten beschikken in de basis over één tankautospuiter. Bij gelijktijdigheid van incidenten wordt de snelst opkomende naburige gemeente gealarmeerd. In het stedelijk gebied wordt bij gelijktijdigheid van incidenten de post herbezet door vrijwilliger opkomend personeel. Daarom kent het zorggebied Eindhoven voor drie posten vier tankautosputten en Helmond voor een post twee tankautosputten.

Als onderdeel van de implementatie van de Toekomstvisie Brandweezorg is vanaf 2014 bezuinigd op voertuigen en personeel. Dit leidt in enkele gevallen tot een hogere opkomsttijd bij een gelijktijdig incident, tot een verzwaarde coördinatietask bij grootschalig optreden en een eerder beroep op interregionale bijstand. Het bestuur achtte dit risico in 2015 acceptabel.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

In het volgende hoofdstuk worden de voorstellen gepresenteerd en toegelicht. Per voorstel wordt in ieder geval vanuit het operationele effect geduid wat de afwijkingen zijn van de uitgangspunten van de Toekomstvisie Brandweezorg.

5.5 Vooruitblik

In 2018 wordt de evaluatie van de Toekomstvisie Brandweezorg afgerond. De uitkomsten van deze evaluatie leiden mogelijk tot nieuwe kaders en uitgangspunten die aansluiten bij de nu gepresenteerde voorstellen. Het is niet uitgesloten dat de voorstellen niet passen bij de uitkomsten van de evaluatie. De uitkomsten van het landelijke belevingsonderzoek onder brandweerpersoneel wijzen hier nu al op. Dat is een onzekerheid als van het moment en de beperkte tijd voor de totstandkoming van de voorstellen.

Naast de financiële noodzaak en de evaluatie van de Toekomstvisie Brandweezorg zijn er op operationeel en juridisch vlak ontwikkelingen die kunnen leiden tot nieuwe kaders en uitgangspunten. Op operationeel vlak is het 'vinden, binden en boeien' van vrijwilligers een vraagstuk. Op juridisch vlak staat vanwege de gevolgen van Europese regelgeving de rechtspositie van de brandweervrijwilliger ter discussie. Het uitgangspunt van vrijwilligheid komt onder druk te staan. De omgevingswet leidt naar verwachting tot kwaliteitseisen aan gemeenten waar zij niet aan kunnen voldoen anders dan middels het aangaan van (regionale) samenwerkingsverbanden.

5.6 Conclusie

In het document Toekomstvisie Brandweezorg zijn de kader uitgangspunten voor het niveau van dienstverlening voor huidige organisatie vastgelegd. In hoofdstuk 3 is aangegeven dat de € 2,5 miljoen niet gevonden kan worden binnen de huidige kaders en uitgangspunten. In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste kaders en uitgangspunten uit Toekomstvisie herhaald.

De Toekomstvisie Brandweezorg is voor een groot deel gebaseerd op de integrale veiligheidsketen. Kenmerkend aan de integrale veiligheidsketen is de samenhang tussen activiteiten met betrekking tot het voorkomen van incidenten en de daadwerkelijke incidentbestrijding. Ter versterking van de veiligheidsketen hebben gemeenten hun preventietaken ondergebracht bij de Veiligheidsregio, ook al is daar geen wettelijke verplichting toe.

Incidentbestrijding heeft op basis van de Toekomstvisie Brandweezorg drie hoofddoelen (adequate opkomsttijden, adequate spreiding en slagkracht). Om deze doelen te realiseren is Incidentbestrijding georganiseerd rondom het principe van fijnmazigheid, waarbij vrijwilligheid een vitaal onderdeel van de brandweer is.

6 Bevindingen programma's en producten

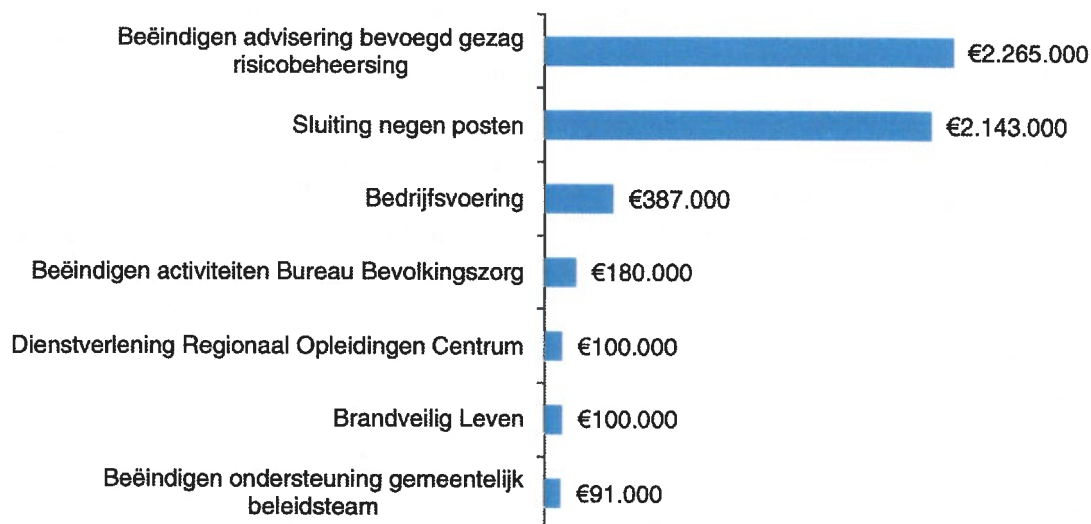
6.1 Inleiding

VRBZO kent in haar begroting 5 programma's. Tot het eerste programma 'Brandweezorg' behoren alle inhoudelijke activiteiten op het gebied van Risicobeheersing en Incidentbestrijding, binnen het tweede programma 'Veiligheid' vinden de (brandweer)activiteiten van de Gemeenschappelijke Meldkamer, de GHOR, Crisisbeheersing en Bevolkingszorg plaats. In het derde programma genaamd 'Zorg' vinden de activiteiten van de ambulancezorg en de Meldkamer Ambulancezorg plaats. In de laatste 2 programma's genaamd 'Financiering' en 'Reserves' is enkel de financieringswijze van de activiteiten van VRBZO ondergebracht. Bedrijfsvoering is geen programma of programmaproduct binnen de financiële verslaglegging en begroting.

Het hoofdstuk start met een financiële samenvatting, waarna de bevindingen per programma en product nader worden uitgewerkt en toegelicht.

6.2 Financiële samenvatting

Hieronder volgt een totaaloverzicht van de voorstellen. Per voorstel worden onder het betreffende programma en product de inhoud, de effecten en de risico's en onzekerheden benoemd:



Impactanalyse concept Kadernota 2019

Nr.	Aard taak	Afdeling	Voorstellen	Financieel effect
1	Collectief	Naleving	Beëindigen advisering bevoegd gezag	€ 1.340.000
2	Collectief	Objectadvisering	Beëindigen advisering bevoegd gezag	€ 811.000
3	Collectief	Omgevingsadvisering	Beëindigen advisering bevoegd gezag	€ 114.000
4	Collectief	Omgevingsadvisering	Verminderen activiteiten Brandveilig Leven	€ 100.000
5	Overig	Vakbekwaamheid	Vervallen Dienstverlening Regionaal Opleidingen Centrum	€ 100.000
6	Wettelijk	Brandweezorg	Scenario: heroriëntatie fijnmazige spreiding van 9 posten	€ 2.143.000
7	Collectief	Bevolkingszorg	Beëindigen activiteiten Bureau Bevolkingszorg	€ 180.000
8	Collectief	Crisisbeheersing	Beëindigen ondersteuning gemeentelijk beleidsteam	€ 91.000
9	Overig	F&C	Aanpassen niveau verzekerde risico's	€ 100.000
10	Overig	I&A	Herinrichten receptiefunctie	€ 55.000
11	Overig	HRM	Aanbesteden softwaresysteem P&O	€ 62.000
12	Overig	F&C en HRM	Realiseren taakstellende Efficiencyvoordelen	€ 170.000
Totaal voorstellen				€ 5.266.000

6.3 Brandweezorg

Het programma brandweezorg kent de producten Incidentbestrijding en Risicobeheersing.

6.3.1 Risicobeheersing

Risicobeheersing richt zich op het voorkomen van onveilige situaties en omstandigheden en het beperken en beheersen van risico's. Van controle op en advies over (brand)veiligheid (bijvoorbeeld in relatie tot bouwvoorschriften en gebruiksvoorschriften) tot het geven van voorlichting over brandveilig leven.

Het doel van brandveilig leven is dat kennis en verantwoordelijkheidsbesef van burgers en instellingen en andere betrokkenen op het terrein van (brand)veiligheid wordt verhoogd, met het gewenste gedrag tot gevolg.

Voorstel 1: Beëindigen advisering bevoegd gezag Naleving

Taakveld is onderdeel van de Toekomstvisie Brandweezorg.

Toelichting

VRBZO adviseert het bevoegd gezag niet meer in haar handhavingstaken over het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt (Wet Veiligheidsregio's, artikel 10). Advisering over brandveiligheid levert belangrijke informatie op voor de veiligheidsketen van VRBZO. Dit vertaalt zich in informatie voor de interne leercirkel (verbetering producten en

Impactanalyse concept Kadernota 2019

diensten) van de veiligheidsorganisatie en informatie voor de veilige inzet van repressief personeel. Bestuurlijk is de advisering in een basistakenpakket met de gemeenten vastgelegd. Per taak is onderstaand kort toegelicht wat de advisering en het voorstel in houden:

Adviestaak	Inhoud voorstel
Controle brandveiligheid gebouwwaarnunningen/melding brandveilig gebruik	Geen controles ten aanzien van brandveiligheid in bouwwerken. De uitkomsten worden onder meer betrokken bij het bepalen van een veilige repressieve inzet.
Controle brandveiligheid naar aanleiding van klachten/meldingen	Geen controle van een pand of situatie op verzoek van burgers of belanghebbenden. Levert bijdrage aan bewustwording brandveiligheidsrisico's burgers.
Veiligheidsexpedities Geen Nood Bij Brand	Veiligheidsplannen worden niet integraal geoefend met de repressieve dienst en zorginstellingen. Dit levert een impuls aan bewustwording.
Brandveiligheid tijdelijke inrichtingen	Geen controles bij evenementen als dienst aan organisatoren en gemeenten.
Terugdringen loze alarmeringen	Bepaalde organisaties zijn verplicht aangesloten op de meldkamer. In de praktijk brengt dit veel loze meldingen met zich mee. Geen advisering op gebied van handhaving aan gemeente.
Behandeling Zienswijze	Organisaties die het niet eens zijn met de uitkomst van een controle kunnen een zienswijze indienen. De zienswijze kan leiden tot een nieuwe controle. Geen behandeling zienswijze en nieuwe controles.
Ondersteunen integrale controles	Gemeenten werken met interventieteams (o.a. gemeente, politie, Belastingdienst, brandweer, ODZOB, Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Geen bijdrage aan controle op (brand-) veiligheid.

Effecten van voorstel

De veiligheid in de regio wordt onvoldoende geborgd waardoor de fysieke leefomgeving van inwoners onvoldoende wordt beschermd:

- Het bevoegd gezag kan in haar vergunningverleningsprocessen en meldingsprocessen het brandveiligheidsbelang niet meewegen en daarvoor geen passende voorschriften opleggen.
- VRBZO heeft geen inzicht in het gebruik van de fysieke leefomgeving en de risico's die daarbij horen. Hierdoor kan VRBZO zich niet langer adequaat voorbereiden op een doeltreffende bestrijding van incidenten in de regio. De veiligheid van eigen personeel staat onder druk, waardoor de defensieve buitenaanval vaker wordt gekozen.

Per taak is onderstaand kort toegelicht wat de effecten van het voorstel in houden:

Adviestaak	Effect
Controle brandveiligheid gebouwwaarnunningen/melding brandveilig gebruik	Meer brandonveilige bouwwerken. Voor burgers, bedrijven, de gemeenten en de repressieve dienst nemen de risico's toe.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Controle brandveiligheid naar aanleiding van klachten/meldingen	Burger niet meer bedienen met mogelijk effect afname betrokkenheid burger bij de leefomgeving.
Veiligheidsexpedities Geen Nood Bij Brand	Onvoldoende bewustwording, afstemming en integratie van de betrokken belanghebbenden.
Brandveiligheid tijdelijke inrichtingen	Organisatoren niet meer bedienen met mogelijk effect afname van evenementenveiligheid.
Terugdringen loze alarmeringen	Stagnatie van de afname van loze meldingen (o.a. gevolgen voor verkeersveiligheid en beschikbaarheid repressieve dienst).
Behandeling Zienswijze	Zienswijzen worden niet of incorrect afgehandeld.
Ondersteunen integrale controles	Integrale controle onderbelicht het onderdeel brandveiligheid.

Risico's en onzekerheden met betrekking tot invoering van het voorstel

- De gemeente voldoet niet aan haar wettelijke taak. Het is wettelijk bepaald in de Wabo dat de gemeente in vergunningsverleningsprocessen en meldingsprocessen de fysieke veiligheid betreft in de beslissing. De gemeenten hebben in de Toekomstvisie Brandweezorg ervoor gekozen zich op dit vlak te laten adviseren door VRBZO. Reden daarvoor was dat binnen de gemeenschappelijke regeling de kennis en kunde aanwezig is en de medewerkers voldoen aan de VTH-eisen (de zogenaamde kwaliteitscriteria 2.1). Door dit taakveld te beëindigen kan de gemeente niet meer voldoen aan haar wettelijke taak. Dit zou de gemeente kunnen oplossen door deze kennis en capaciteit binnen de gemeente te organiseren of deze kennis en capaciteit in te kopen bij een adviesbureau.
- Gedeputeerde Staten stemmen als interbestuurlijke toezichthouder niet in met het beëindigen van controles en advisering. Gedeputeerde Staten oefenen interbestuurlijk toezicht uit op gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen door enerzijds systematisch toezicht op onder andere omgevingsrecht en ruimtelijke ordening en anderzijds thematisch toezicht.

Financieel effect

Het beëindigen van de advisering op het gebied van Naleving levert een potentiële besparing van € 1.340.000. Dit betreft voornamelijk kosten voor personeel. Frictiekosten zullen aanzienlijk zijn.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Voorstel 2: Beëindigen advisering bevoegd gezag Objectadvisering

Taakveld is onderdeel van de Toekomstvisie Brandweezorg.

Toelichting

VRBZO adviseert het bevoegd gezag niet meer in haar vergunningsverleningstaken over het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt (Wet Veiligheidsregio's, artikel 10). Advisering over brandveiligheid levert belangrijke informatie op voor de veiligheidsketen van VRBZO. Dit vertaalt zich in informatie voor de interne leercirkel (verbetering producten en diensten) van de veiligheidsorganisatie en informatie voor de veilige inzet van repressief personeel. Bestuurlijk is de advisering in een basistakenpakket met de gemeenten vastgelegd. Per taak is onderstaand kort toegelicht wat de advisering en het voorstel in houden:

Adviestaak	Inhoud voorstel
Bouwvergunningaanvragen	Geen advisering over brandveiligheid voor bouwaanvragen van risicoklasse 2 en 3. In het advies wordt ook het veilig optreden van de repressieve dienst opgenomen.
Aanvragen brandveilig gebruik	Geen advisering voor de gebruiker of een bouwwerk brandveilig gebruikt kan worden.
Meldingen brandveilig gebruik	Geen advisering voor de gemeente of een bouwwerk brandveilig gebruikt kan worden.
Programma's van Eisen (PvE)	Geen advisering of PvE voldoen aan de eisen van de meldkamer. Voor installaties die rechtstreeks doormelden aan de meldkamer zijn eisen opgenomen in de aansluitvoorwaarden.
Evenementen categorie B en C	Geen advisering over brandveiligheid bij evenementen categorie B en C. In het advies wordt ook de bereikbaarheid en de bluswatervoorziening voor de repressieve dienst opgenomen.
Keurmerk Veilig ondernemen	Geen participatie met ondernemers, politie en gemeenten voor een (brand-) veilige leefomgeving op industrieterreinen, winkelgebieden e.d. Dit levert informatie op over de (brand-) veiligheid van een gebied.

Effecten van voorstel

De veiligheid in de regio wordt onvoldoende geborgd waardoor de fysieke leefomgeving van inwoners onvoldoende wordt beschermd:

- Het bevoegd gezag kan in haar vergunningverleningsprocessen en meldingsprocessen het brandveiligheidsbelang niet meewegen en daarvoor geen passende voorschriften opleggen.
- VRBZO heeft geen inzicht in het gebruik van de fysieke leefomgeving en de risico's die daarbij horen. Hierdoor kan VRBZO zich niet langer adequaat voorbereiden op een doeltreffende bestrijding van incidenten in de regio. De veiligheid van eigen personeel staat onder druk, waardoor de defensieve buitenaanval vaker wordt gekozen.

Per taak is onderstaand kort toegelicht wat de effecten van het voorstel in houden:

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Adviestaak	Effect
Bouwvergunningaanvragen	Meer brandonveilige bouwwerken en een verschuiving van reparatiewerkzaamheden naar de controles van Naleving. Voor burgers, bedrijven, de gemeenten en de repressieve dienst nemen de risico's toe.
Aanvragen brandveilig gebruik	Meer brandonveilig gebruik van bouwwerken en een verschuiving van reparatiewerkzaamheden naar de controles van Naleving. Voor burgers, bedrijven, de gemeenten en de repressieve dienst nemen de risico's toe.
Meldingen brandveilig gebruik	Meer brandonveilig gebruik van bouwwerken en een verschuiving van reparatiewerkzaamheden naar de controles van Naleving. Voor burgers, bedrijven, de gemeenten en de repressieve dienst nemen de risico's toe.
Programma's van Eisen (PvE)	Installaties die niet conform een goedgekeurd PvE zijn aangelegd leiden tot meer ongewenste meldingen en de onnodige inzet van de repressieve dienst.
Evenementen categorie B en C	Mogelijk afname van (brand-) veiligheid op evenementen. Gemeenten, ketenpartners en organisatoren worden niet meer ondersteund in veiligheidsafwegingen.
Keurmerk Veilig ondernemen	Mogelijk afname van (brand-) veiligheid in leefomgevingen. Gemeenten, ketenpartners en ondernemers worden niet meer ondersteund in veiligheidsafwegingen.

Risico's en onzekerheden met betrekking tot invoering van het voorstel

- De gemeente voldoet niet aan haar wettelijke taak. Het is wettelijk bepaald dat een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de daarvoor vigerende wet- en regelgeving. De gemeenten hebben in de Toekomstvisie Brandweezorg ervoor gekozen zich op dit vlak te laten adviseren door VRBZO. Reden daarvoor was dat binnen de gemeenschappelijke regeling de kennis en kunde aanwezig is en de medewerkers voldoen aan de VTH-eisen (de zogenaamde kwaliteitscriteria 2.1). Door dit taakveld te beëindigen kan de gemeente niet meer voldoen aan haar wettelijke taak. Dit zou de gemeente kunnen oplossen door deze kennis en capaciteit binnen de gemeente te organiseren of deze kennis en capaciteit in te kopen bij een adviesbureau.

Financieel effect

Het beëindigen van de advisering op het gebied van Objectadvisering levert een potentiële besparing van € 811.000. Dit betreft voornamelijk kosten voor personeel. Friciekosten zullen aanzienlijk zijn.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Voorstel 3: Beëindigen advisering bevoegd gezag omgevingsadvies

Taakveld is onderdeel van de Toekomstvisie Brandweezorg.

Toelichting

VRBZO adviseert het bevoegd gezag niet in de vergunningsprocessen over het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt (Wet Veiligheidsregio, artikel 10), als gevolg van:

- de opslag en ontbranding van vuurwerk;
- het gebruik en opslag van gevaarlijke stoffen waarbij de effecten beperkt blijven tot binnen de inrichting.

Effecten van voorstel

De veiligheid in de regio wordt onvoldoende geborgd waardoor de fysieke leefomgeving van inwoners onvoldoende wordt beschermd:

- Het bevoegd gezag kan in haar vergunningverleningsprocessen het brandveiligheidsbelang niet meewegen en daarvoor passende voorschriften opleggen.
- VRBZO heeft geen inzicht in het gebruik van de fysieke leefomgeving en de risico's die daarbij horen. Hierdoor kan VRBZO zich niet adequaat voorbereiden op een doeltreffende bestrijding van incidenten op in de regio en de veiligheid van eigen personeel borgen.
- VRBZO trekt zich terug uit het BPO² project 'Risico relevante bedrijven'³ die samen met de Brabantse Veiligheidsregio's en Omgevingsdiensten wordt vormgegeven. VRBZO legt haar bestuur geen 'Beïnvloedingstrategie risico relevant bedrijven' voor waar het bestuur medio 2017 VRBZO opdracht toe heeft gegeven.
- VRBZO kan de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen de 3 Brabantse Omgevingsdiensten en 3 Veiligheidsregio's niet ondertekenen. De trekker van deze DVO is de Omgevingsdienst MiddenWest Brabant waaraan de Provincie Noord-Brabant de vergunningsverlening heeft uitbesteed.

Risico's en onzekerheden met betrekking tot invoering van het voorstel

- Het bestuur van VRBZO kan niet voldoen aan haar wettelijke taak. Het is wettelijk bepaald in het vuurwerkbesluit dat het bevoegd gezag⁴ de regionale brandweer in de gelegenheid stelt om advies uit te brengen. De regionale brandweer wordt als gevolg van dit voorstel wel in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen maar kan geen advies geven. Hiermee kan VRBZO niet voldoen aan haar wettelijke taken⁵ "het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises .." en "het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt.". Het

² Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht

³ In het BPO-overleg van 21 september 2016 is de gezamenlijke aanpak van risicorelevante bedrijven opnieuw benoemd tot speerpunt voor de periode 2017-2018.

⁴ Gedeputeerde Staten

⁵ Wet veiligheidsregio's

Impactanalyse concept Kadernota 2019

ontbranden en opslaan van vuurwerk en het gebruik en opslaan van gevaarlijke stoffen levert een verhoogd risico op bovenstaande.

- Gedeputeerde Staten stemmen niet in met het beëindigen van de advisering ten behoeve van de vuurwerk vergunningsprocessen. Deze provinciale advisering betreft een klein deel van de totale werkzaamheden binnen het taakveld brandveiligheid milieu. Door het beëindigen van de gemeentelijke advisering kan VRBZO deze niet meer bedrijfsmatig vormgeven omdat VRBZO niet in staat is de continuïteit te waarborgen, een specialist aan te trekken voor een zeer beperkt dienstverband en deze specialist vakbekwaam te houden met voldoende praktijk ervaring.
- De gemeente voldoet niet aan haar wettelijke taak. Het is wettelijk bepaald in de Wabo (onderdeel milieu) dat de gemeente in vergunningsverleningsprocessen de fysieke veiligheid betreft in de beslissing. De gemeenten hebben in de Toekomstvisie Brandweezorg ervoor gekozen zich op dit vlak te laten adviseren door VRBZO. Reden daarvoor was dat binnen de gemeenschappelijke regeling de kennis en kunde aanwezig is en de medewerkers voldoen aan de VTH-eisen (de zogenaamde kwaliteitscriteria 2.1). Door dit taakveld te beëindigen kan de gemeente niet meer voldoen aan haar wettelijke taak. Dit zou de gemeente kunnen oplossen door deze kennis en capaciteit binnen de gemeente te organiseren of deze kennis en capaciteit in te kopen bij een adviesbureau.
- De DG van I&W is voornemens om de vragen van de Eerste Kamer (2017) over 'net niet Brzo bedrijven' (of wel risico relevante bedrijven) mee te nemen in het Bestuurlijk Omgevingsberaad van februari 2018. Het ambtelijke vooroverleg acht de kans aanwezig dat het Brabantse project 'Risicorelevante bedrijven' als model een landelijke navolging krijgt.

Financieel effect

Het beëindigen van de advisering Brandveilig Milieu levert een potentiële besparing van € 114.000. Dit betreft voornamelijk kosten voor personeel.

Voorstel 4: Brandveilig Leven

Taakveld is onderdeel van de Toekomstvisie Brandweezorg.

Toelichting

De doelstelling van Brandveilig Leven is het verhogen van het brandveiligheidsbewustzijn van burgers in hun woonomgeving, waardoor er een permanente gedragsverandering optreedt en de zelfredzaamheid toeneemt. We streven hiermee naar het grotere doel: minder branden, minder slachtoffers en minder schade bij branden.

Sinds de uitvoering van het programma is er gemiddeld € 100.000,- niet besteed uit de ter beschikking gestelde financiële middelen ten behoeve van Brandveilig Leven. De vraag van gemeenten blijft achter bij de verwachting. Voorstel is om deze middelen uit de begroting van VRBZO te halen.

Effecten van voorstel

Om binnen de financiële middelen te blijven zal Brandveilig Leven haar dienstverlening uitvoeren zoals het nu is ontwikkeld. Het productassortiment waarmee de vastgestelde doelgroepen brandveiligheid bewustzijn wordt bijgebracht, blijft zoals het is. Er worden geen nieuwe producten ontwikkeld voor de doelgroepen (geen assortimentsuitbreiding). De omvang van het aantal geleverde producten aan de doelgroepen blijft gelijk. Dit laatste houdt in dat er bij een toenemende (gemeentelijke) vraag niet geleverd kan worden.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Doelgroep / Product	Geen nood bij brand	Train de trainer	Brandveilig wonen	Brand preventie weken	Voorlichting over brand	Lespakket	Voorlichting Brandveilig bewust zijn
Bewoners kamerverhuur panden			√	√	√		√
Bewoners opkomsttijd overschrijding	√	√	√	√	√		√
Ouderen	√	√	√	√	√	√	√
Basisschool kinderen				√		√	√

Op dit moment worden de producten Geen nood bij brand structureel ingepland en Escaperoom (doelgroep Kamerbewoners en Kinderen) en Brandveiligheidsapp (zorginstellingen) nieuw ontwikkeld.

In 2018 dient VRBZO de effecten van de Toekomstvisie Brandweezorg waar Brandveilig Leven een onderdeel van is te evalueren. Dat is tevens het moment om op basis van de evaluatie en de verwachte maatschappelijke ontwikkelingen, de ambities en scope van Brandveilig Leven binnen de ter beschikking gestelde middelen te herijken.

Risico's en onzekerheden met betrekking tot invoering van het voorstel

- De omvang van het daadwerkelijk aantal geleverde producten aan de doelgroepen blijft gelijk. Dit houdt in dat er bij een toenemende vraag niet kan worden geleverd. De middelen ontbreken voor bijvoorbeeld het betalen van voorlichtingsruimtes, vergoedingen aan ambassadeurs, aanschaffen van lesmateriaal.
- Uit de evaluatie de Toekomstvisie Brandweezorg kan blijken dat de gewenste ambities en scope niet passen binnen de verlaagde budgetten.

Financieel effect

Het beëindigen van de advisering Brandveilig Leven levert een potentiële besparing van € 100.000. Dit betreft voornamelijk kosten voor personeel (ambassadeurs), onderzoek en ontwikkeling en voorlichting en promotie.

Voorstel 5: Herinrichting dienstenniveau ROC

Toelichting

Met de inrichting van het ROC als bijeenkomst en ontmoetingsomgeving voor VRBZO vervalt de externe verhuur. Hierdoor vervalt het bestaansrecht van de functies van beheerder ROC, administratieve ondersteuning en andere diensten aan externen. Het betreft hier in belangrijke mate dienstverlening aan ketenpartners: huisartsen, gemeenten etc.

Effecten van voorstel

Met de aangepaste inrichting van het ROC moet een oplossing gezocht worden voor de beperkte toegankelijkheid en openingstijden van het ROC.

Risico's en onzekerheden met betrekking tot invoering van het voorstel

De risico's en onzekerheden op bestuurlijk niveau zijn beperkt.

Financieel effect

Het wijzigen van de inrichting van het dienstenniveau op het ROC levert een potentiële besparing van € 100.000. Dit betreft voornamelijk kosten voor personeel.

6.3.2 Incidentbestrijding

Incidentbestrijding verzorgt op professionele wijze (repressieve) brandweezorg, specialistische hulp en grootschalig optreden.

Voorstel 6: Heroriëntatie fijnmazige spreiding van posten

Taakveld is onderdeel van de Toekomstvisie Brandweezorg.

Toelichting

Met de bestuurlijke vaststelling van de Toekomstvisie brandweezorg is een fundament gelegd voor de inrichting van brandweezorg zoals deze op dit moment bestaat. De in de visie bepaalde uitgangspunten hebben als basis gediend bij het opstellen van het materieel- en personeelsspreidingsplan.

Uitgangspunten zijn tot nu toe dat het bestuur de fijnmazige spreiding van posten wenst te handhaven vanuit de principes van dekking en slagkracht, vrijwillig personeel de ruggengraat van de organisatie is en dat *preventie* en *repressie* in onderling verband worden gezien.

De wetgever drukt de kwaliteit van repressieve brandweezorg vooral uit in wettelijke opkomsttijden. Enkel sturen op opkomsttijden is een te smalle benadering van de werkelijkheid en zegt in wezen niets over de kwaliteit van repressieve brandweezorg. Deze stellingname wordt bestuurlijk onderschreven door erkenning van het onderlinge verband tussen preventie en repressie en het verheffen tot uitgangspunt voor de organisatie.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Vanuit VRBZO wordt op dit moment voorgesorteerd op een meer risicogerichte benadering van brandweezorg en daarmee op een meer strategische spreiding van eenheden en posten⁶. De strategische heroriëntatie op de huidige fijnmazige spreiding van eenheden en posten zal vanuit het perspectief van risicogerichtheid geschieden. Het sluiten van posten leidt onherroepelijk tot de noodzaak voor mitigerende maatregelen aan de preventieve kant. Dit voorstel geeft een beperkt en indicatief inzicht in de effecten van het sluiten van posten in de regio.

Effecten van voorstel

In onderstaande tabel zijn drie scenario's uitgewerkt. De huidige situatie is vergeleken met een scenario met 3 posten minder, een scenario met 6 posten minder en een scenario met 9 posten minder. De tabel presenteert het totaal aantal objecten in de regio Brabant-Zuidoost in relatie tot het aantal objecten in de regio waarvoor de opkomsttijd gerelateerd aan het objectfunctie type overschreden wordt. 'Binnen de norm' geeft het percentage objecten weer waarvoor de brandweer op tijd op kan komen en 'Buiten de norm' geeft het percentage weer waarvoor de brandweer niet op tijd op kan komen.

Dekkingspercentage	36 posten (huidig)	33 posten	30 posten	27 posten
Aantal objecten Brabant-Zuidoost (BZO)	418.774			
Aantal objecten Brabant-Zuidoost met overschrijding	188.287	197.330	199.777	207.955
Binnen norm	55,0%	52,9%	52,3%	50,3%
Buiten norm	45,0%	47,1%	47,7%	49,7%
Aantal objecten opkomst >18 min.	144	144	161	161

Tabel: Regionaal beeld theoretisch dekkingspercentage in relatie tot opkomsttijden buiten werktijd (BWT) op basis van Inzetplan 2018.

De concentratie van objecten is het grootst in het Stedelijk Gebied. Een groot deel van deze objecten wordt in alle scenario's binnen de norm bereikt. Hierdoor is op regionaal niveau in alle scenario's de impact op het dekkingspercentage niet significant.

⁶ Een post moet in dit verband worden beschouwd als een middel van spreiding van eenheden en het organiseren van bezetting ervan.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Wanneer een vergelijkbare tabel wordt uitgewerkt voor de gemeenten waarin de posten liggen waarmee is gerekend⁷ ontstaat een ander beeld. In onderstaande tabel is de impact op de opkomsttijd significant voor individuele gemeenten.

Dekkingspercentage	Gemeente 1		Gemeente 2		Gemeente 3	
	Voor	Na	Voor	Na	Voor	Na
Voor en na sluiting posten						
Aantal objecten	11.684		9.190		11.575	
Aantal objecten met overschrijding	4.296	8.353	1.825	4.886	3.710	5.503
Binnen norm	63,2%	28,5%	80,1%	46,8%	67,9%	52,5%
Buiten norm	36,8%	71,5%	19,9%	53,1%	32%	47,5%
Aantal objecten opkomst >18 min.	1	1	0	0	0	0

Tabel: Lokaal beeld theoretisch dekkingspercentage in relatie tot opkomsttijden buiten werktijd (BWT) op basis van Inzetplan 2018.

Naast de gevolgen voor de opkomsttijden heeft het afstoten van voertuigen gevolgen voor het grootschalig optreden (maatrampscenario: natuurbrand). In de Toekomstvisie Brandweezorg is het minimaal benodigde aantal voertuigen vastgesteld voor voldoende slagkracht. Met het sluiten van posten en het afstoten van voertuigen wordt hier niet meer aan voldaan. Bij het maatrampscenario natuurbrand wordt dan gekozen voor uit laten branden of leunen op aangrenzende regio's. Overigens is het onzeker of VRBZO kan blijven voldoen aan de bredere interregionale bijstandsafspraken van Brandweer Nederland.

Risico's en onzekerheden met betrekking tot invoering van het voorstel

- Op dit moment is er geen onderbouwd risicobeeld om gericht te kunnen kijken welke posten in aanmerking komen voor sluiting. Een dergelijke studie, waarbij zorgvuldigheid centraal staat, vergt tijd en middelen voor onderzoek⁸. In het VRBZO jaarplan 2018 is als doelstelling opgenomen een Brandweezorgplan op te leveren. Het Brandweezorgplan geeft antwoord op de vraag: Welke integrale mix van activiteiten zorgt voor de meest effectieve reductie van risico's (verminderen kans of verminderen effect) en daarmee de beste brandweezorg? Het voornemen is om in 2019 het Brandweezorgplan bestuurlijk aan te bieden. Dat betekent dat het in 2018 moet worden opgesteld. Hiermee wordt het bestuur in staat gesteld een bewuste en weloverwogen keuze te maken voor de hoogte van de begroting in relatie tot de mogelijke reductie van risico's in de regio.
- Het sluiten van posten dient in samenhang met mitigerende maatregelen te worden gezien. Op dit moment bestaat er onvoldoende empirische onderbouwing om te veronderstellen dat sprake is van causaliteit tussen interventies aan de preventieve kant en het effect op het voorkomen van incidenten. Correlatie is aannemelijker. Deze zal in verband met het opstellen van het Brandweezorgplan nader moeten worden geoperationaliseerd.

⁷ Deze gemeenten zijn geanonimiseerd opgenomen in deze rapportage.

⁸ N.B. In 2010 is door SAVE/Oranjewoud een scenariostudie verricht in verband met de inrichting repressieve organisatie van de brandweer in de regio Zuidoost-Brabant. Dit rapport kan in verband met voortschrijdend inzicht en gewijzigde context niet als basis dienen voor keuzes.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

- Het uitvoering geven aan mitigerende maatregelen heeft een financieel effect buiten de begroting van VRBZO. Voorbeelden zijn planologische beperkingen van grondexploitaties en het treffen van infrastructurele maatregelen.
- Voor het grootschalig optreden (maatrampscenario: natuurbrand) is in de Toekomstvisie Brandweezorg het minimaal benodigde aantal voertuigen vastgesteld als maatgevend voor de slagkracht. Met het sluiten van posten en het afstoten van voertuigen wordt hier niet meer aan voldaan.
- De personele bezetting op bijzondere voertuigen is de afgelopen periode ruim bekend geraakt met het materieel waarmee wordt opgetreden. Het verplaatsen van materieel (zonder personeel) vergt personeel tijd om bekend te raken met de 'nieuwe' taak.
- Bijzonder materieel (en verwant personeel) dient in een aantal gevallen te worden herverdeeld. Risico daarvan is dat er ruimtegebrek op andere locaties ontstaat.
- Posten variëren in omvang en daarmee ook kosten. Er is in de scenario's gerekend met een stelpost van € 225.000 per post (bemenst door vrijwilligers).

Financieel effect

Sluiting aantal posten	Financieel effect	Toelichting
3 posten	€ 675.000	Stelpost groot € 225.000 per post
6 posten	€ 1.409.000	Stelpost groot € 225.000 per post + 0,4 FTE Operationeel manager € 59.000 (loonkosten)
9 posten	€ 2.143.000	Stelpost groot € 225.000 per post + 0,8 FTE Operationeel manager € 118.000 (loonkosten)

6.4 Veiligheid

Het programma Veiligheid kent de producten GMK (excl. MKA), GHOR, Crisisbeheersing en Bevolkingszorg.

6.4.1 Gemeenschappelijke Meldkamer

De Gemeenschappelijke Meldkamer Brabant-Zuidoost is ondergebracht binnen de meldkamer Oost Brabant (MKOB). Hiermee heeft het bestuur van VRBZO zijn uitvoerende verantwoordelijkheid met betrekking tot het instellen en in standhouden van een meldkamer overgedragen aan het bestuur van Veiligheidsregio Brabant Noord en de Nationale Politie. Via de bestuurlijke adviescommissie MKOB is het bestuur van VRBZO vertegenwoordigd bij de besluitvorming binnen de meldkamer. Dit betreffen wettelijke taken van VRBZO waarvoor geen voorstellen tot bezuinigen zijn uitgewerkt.

6.4.2 GHOR

De GHOR coördineert de geneeskundige hulpverlening bij (grote) ongevallen en rampen. Dit betreffen wettelijke taken van VRBZO waarvoor geen voorstellen tot bezuinigen zijn uitgewerkt.

6.4.3 Crisisbeheersing

Crisisbeheersing is verantwoordelijk voor de multidisciplinaire samenwerking bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Voorstel 7: Beëindigen ondersteuning gemeentelijk beleidsteam

Toelichting

VRBZO verzorgt voor gemeenten activiteiten die zijn gericht op het inrichten, opleiden, trainen en oefenen van teams en individuele deelnemers in het gemeentelijk beleidsteam (GBT). Ook het beheer van piketten en alarmeringsafspraken ligt bij VRBZO. Deze taken worden niet meer door VRBZO uitgevoerd. Gemeenten nemen hun eigen verantwoordelijkheid op dit punt.

Effecten van voorstel

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het inrichten, het vakbekwaam worden en houden van de functionarissen in het GBT, het beheer van piketten en alarmering.

Risico's en onzekerheden met betrekking tot invoering van het voorstel

- Samenhang en eenduidigheid in het stelsel van regionale crisisbeheersing gaat verloren. De regionale crisisorganisatie levert hiermee in op bedrijfszekerheid en effectiviteit.
- Doorontwikkeling van de regionale crisisorganisatie langs de lijnen van de Bestuurlijke visie op crisisbeheersing wordt onmogelijk omdat werkwijzen niet meer vanuit een gemeenschappelijke basis worden benaderd en beoefend.

Financieel effect

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Het beëindigen van de ondersteuning van het GBT levert een potentiële besparing van € 91.000. Dit betreft voornamelijk kosten voor personeel en kosten voor opleiden, trainen en oefenen.

6.4.4 Bevolkingszorg

Samen met politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening zijn gemeenten verantwoordelijk voor (de voorbereiding op/van) crisisbeheersing en rampenbestrijding. Het gemeentelijke deel van deze voorbereiding noemen we Bevolkingszorg. Binnen onze regio hebben gemeenten gekozen samen te werken en de bevolkingszorgprocessen zoveel mogelijk gezamenlijk in te vullen met ondersteuning vanuit VRBZO.

Voorstel 8: Beëindigen activiteiten Bureau Bevolkingszorg

Toelichting

Onder inhoudelijke aansturing van de coördinerend gemeentesecretaris draagt Bureau Bevolkingszorg zorg voor de afstemming en verbinding tussen gemeenten en coördineert en faciliteert het de bevolkingszorgprocessen (onder andere vakbekwaamheid en beheer van piketten).

Effecten van voorstel

Gemeenten dragen zelf zorg voor de afstemming en verbinding tussen gemeenten en coördineren en faciliteren bevolkingszorgprocessen (onder andere vakbekwaamheid, alarmering en beheer van piketten).

Risico's en onzekerheden met betrekking tot invoering van het voorstel

- Samenhang en eenduidigheid in het stelsel van regionale bevolkingszorg gaat verloren. De regionale crisisorganisatie levert hiermee mogelijk in op bedrijfszekerheid en effectiviteit.
- De op grond van art. 36 Wet veiligheidsregio's aangewezen coördinerend functionaris (coördinerend gemeentesecretaris) wordt niet door VRBZO ondersteund in zijn taakuitvoering.

Financieel effect

Het beëindigen van de activiteiten van Bureau Bevolkingszorg levert een potentiële besparing van € 180.000. Dit betreft voornamelijk kosten voor personeel.

6.5 Bedrijfsvoering

De omvang van de activiteiten van de sector bedrijfsvoering volgt de omvang van de rest van de organisatie. Deze koppeling wordt in principe in dit plan in stand gelaten. Omdat de omvang van uiteindelijke bezuinigingen nog niet bekend is, worden er voor bedrijfsvoering voorstellen ontwikkeld voor tenminste 15% van het totaal van € 2,5 miljoen. De voorstellen worden hieronder nader toegelicht.

Voorstel 9: Aanpassen niveau verzekerde risico's

Op dit moment worden de voertuigen van VRBZO Allrisk verzekerd. Door de voertuigen nog slechts WA te verzekeren kan jaarlijks €235.000 worden bespaard. Echter, het gemiddelde schadebedrag per jaar bedraagt €135.000. Per saldo

Impactanalyse concept Kadernota 2019

een besparing van €100.000. Hier staat tegenover dat het risico op incidentele tegenvallers als gevolg van een hoger schadepatroon ook toeneemt.

Voorstel 10: Herinrichten receptiefunctie

Het pand op de hoofdlocatie van VRBZO heeft een bemenste receptie. De receptionistes worden extern ingehuurd. Het beëindigen van deze receptiefunctie bespaart jaarlijks €62.000. Een digitaal alternatief vraagt een investering. De kosten hiervoor bedragen naar verwachting ca. €7.000 per jaar. Per saldo resteert een besparing van €55.000.

Voorstel 11: aanbesteden softwaresysteem P&O

VRBZO is bezig het softwaresysteem van de afdeling HRM opnieuw aan te besteden. Verwacht wordt dat de aanbesteding een structureel voordeel van €60.000 per jaar oplevert.

Voorstel 12: toekomstige voordelen effectiviteit en efficiëntie

Toelichting

Veiligheidsregio zet actief in op procesmanagement en het digitaliseren van processen. Zowel op het gebied van inkoop, financiën en personeelsadministratie worden daar voordelen op verwacht.

Effecten van voorstel

Indien de verwachte voordelen zich realiseren, kan de formatie bij bedrijfsvoering worden verlaagd en neemt ook de inhuur van Bizob met € 75.000 af. De voordelen worden ingezet voor het verbeteren van de kwaliteit van bedrijfsvoering, maar kunnen worden ingezet als bezuiniging. Als voor dit laatste wordt gekozen, komt de besparing uit op € 170.000.

Financieel effect

Efficiency voordelen leveren een potentiële besparing op van € 170.000 per jaar. Dit betreft voornamelijk kosten voor personeel en de inhuur van Bizob.

Totaal bedrijfsvoering

Het totaal van de voorstellen van bedrijfsvoering bedraagt €385.000.

6.6 Conclusies

VRBZO heeft twaalf voorstellen uitgewerkt die samen een besparing van €5.207.000 opleveren. De voorstellen hebben een grote impact op het niveau van dienstverlening en veiligheid.

Afhankelijk van de combinatie van voorstellen vervallen de taken op het gebied van Naleving en Objectadvisering en nemen de activiteiten met betrekking tot Omgevingsadviesing af. Er vinden daardoor onder meer geen brandveiligheidscontroles meer plaats, er wordt niet meer geadviseerd over bouwvergunningen en evenementen en er is minder capaciteit beschikbaar voor Brandveilig Leven.

Impactanalyse concept Kadernota 2019

Daarnaast zullen negen brandweerposten verdwijnen. In de betreffende dorpskern zal de brandweer hierdoor gemiddeld significant later bij een incident zijn dan nu. Ook is niet meer voldoende capaciteit beschikbaar voor het maatgevend scenario natuurbrandbestrijding.

Verder zullen de Gemeentelijke beleidsteams (GBT) geen ondersteuning meer krijgen vanuit VRBZO en worden de activiteiten op het gebied van Bevolkingszorg beëindigd.

Bij bedrijfsvoering wordt de receptie gesloten, het verzekeringspakket verlaagd en worden toekomstige verwachte voordelen van effectiviteit en efficiëntie op voorhand ingeboekt en niet ingezet voor kwaliteitsverbetering. Kritische opmerkingen van het bestuur en de Adviescommissie Financiën & Bedrijfsvoering over de mate van 'in control' zijn van VRBZO zijn mogelijk signalen van een bedrijfsvoering die een ondergrens nadert in de dienstverlening. Verdere beperkingen van middelen zullen in dit kader nauwgezet in relatie gebracht moeten worden met de omvang en kwaliteit van dienstverlening. Uiteindelijk hangen de kosten ook af van het noodzakelijke en gewenste dienstenniveau.

VRBZO is er vanuit gegaan dat de genoemde taken volledig vervallen en ook niet meer door de gemeenten zelf zullen worden uitgevoerd. Indien gemeenten de taken zelf gaan uitvoeren dalen de kosten van VRZBO uiteraard nog steeds, maar zullen de totale kosten niet dalen. De taken zijn immers juist bij VRBZO ondergebracht omdat dit tot lagere kosten en betere kwaliteit leidt.

7 Resultaten onderzoek

7.1 Inleiding

In hoofdstuk zes is inzichtelijk gemaakt welke impact het heeft indien VRBZO €2,5 miljoen zelf geheel of gedeeltelijk opvangt. Ten behoeve van eventuele besluitvorming over de voorstellen, heeft VRBZO in dit hoofdstuk een clustering aangebracht in de voorstellen. Hierbij zijn de voorstellen tot drie scenario's samengevoegd. De scenario's zijn:

1. In het eerste scenario wordt de €2,5 miljoen vooral gerealiseerd door het sluiten van negen posten en bezuinigingen op bedrijfsvoering;
2. In het tweede scenario wordt de €2,5 miljoen vooral gerealiseerd door het sluiten van vijf posten, het niet meer uitvoeren van collectieve taken op het gebied van objectadvisering en door bezuinigingen op bedrijfsvoering;
3. In het derde scenario wordt niet overgegaan tot het sluiten van posten en blijven collectieve taken uitgevoerd worden. Het lukt daardoor niet het gehele bedrag van €2,5 miljoen te besparen, maar €585.000.

7.2 Scenario 1: sluiting negen posten en bedrijfsvoering

In dit scenario wordt de €2,5 miljoen met name gerealiseerd binnen bedrijfsvoering en incidentbestrijding.

<u>Onderdeel</u>	<u>Bedrag</u>
Bedrijfsvoering	-€ 385.000
ROC	-€ 100.000
Brandveilig leven	-€ 100.000
Subtotaal	-€ 585.000
Sluiting negen posten	-€ 2.025.000
Totaal	-€ 2.610.000

7.3 Scenario 2: sluiting vijf posten, beëindigen collectieve taken Objectadvisering en bedrijfsvoering

In dit tweede scenario worden vier posten minder gesloten, maar vervallen in plaats daarvan de taken op het gebied van Objectadvisering.

Onderdeel	Bedrag
Bedrijfsvoering	-€ 385.000
ROC	-€ 100.000
Brandveilig leven	-€ 100.000
Subtotaal	-€ 585.000
Objectadvisering	-€ 811.000
Sluiting vijf posten	-€ 1.125.000
Totaal	-€ 2.521.000

7.4 Scenario 3: bedrijfsvoering

In het derde scenario worden er geen posten gesloten en blijven alle wettelijke taken uitgevoerd worden. Het lukt in dit scenario niet om een bezuiniging van €2,5 miljoen samen te stellen. De totale bezuiniging bedraagt €585.000.

Onderdeel	Bedrag
Bedrijfsvoering	-€ 385.000
ROC	-€ 100.000
Brandveilig leven	-€ 100.000
Totaal	-€ 585.000

7.5 Conclusie

VRBZO heeft op basis van de voorstellen een tweetal scenario's ontwikkeld die elk de impact inzichtelijk maken wanneer €2,5 miljoen zelfstandig wordt opgevangen. In het eerste scenario worden de bezuinigingen met name gevonden in het sluiten van negen posten en daarnaast bij bedrijfsvoering, het ROC en Brandveilig Leven. In het tweede scenario worden vier posten minder gesloten, maar worden in plaats daarvan de activiteiten op het gebied van Objectadvisering niet meer uitgevoerd. In een derde scenario is de impact inzichtelijk gemaakt indien er geen posten worden gesloten en de collectieve taken van Objectadvisering uitgevoerd blijven worden. In dat geval bedraagt het totaal aan voorstellen €585.000.

8 Overige voorstellen

8.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat voorstellen die binnen de huidige planning onvoldoende onderzocht zijn. Kwantificering van de voorstellen is derhalve niet aan de orde. Volledigheidshalve worden ze hier kort benoemd.

8.2 Voorstellen

8.2.1 Shared Services 4 GR-en

De mogelijkheid om bedrijfsvoering en andere onderdelen van de vier gemeenschappelijke regelingen in Brabant-Zuidoost gezamenlijk te organiseren.

8.2.2 Shared Services VR Brabant-Noord

De mogelijkheid om bedrijfsvoering en andere onderdelen van beide veiligheidsregio's gezamenlijk te organiseren.

8.2.3 Bedrijfsvoering model VR Twente en Amsterdam

De mogelijkheid om bedrijfsvoering onder te brengen bij een grote gemeente. In Twente en Amsterdam is bedrijfsvoering van de veiligheidsregio's (of onderdelen daarvan) ondergebracht bij de grootste gemeenten.

8.2.4 Visie 2025

In 2018 zijn een aantal activiteiten gepland waarvan de uitkomsten impact kunnen hebben op de voorstellen. Te denken valt aan het visievormingstraject VRBZO 2025, maar ook de evaluatie van de effecten van Toekomstvisie Brandweezorg en het opstellen van het brandweezorgplan 2019-2022. Vanuit de Visie VRBZO 2025 kan het bestuur nieuwe kaders stellen voor de activiteiten VRBZO. Onderdeel hiervan zijn de financiële kaders. Het is aan de ambtelijke organisatie om binnen die kaders fysieke (brand-)veiligheid te organiseren.

8.2.5 CAR-UWO loslaten

De CAR-UWO als cao loslaten om via alternatieve afspraken meer invloed uit te oefenen op de ontwikkeling van de loonkosten.

8.2.6 Huisvestingsconcept wijzigen

De mogelijkheid om de verhouding huur- en koopposten te wijzigen. In andere veiligheidsregio's zijn alle posten in eigendom van de veiligheidsregio. In geval van een stabiele uitgangssituatie voor de positionering van posten kan dit financieel voordelig zijn.

8.2.7 Huur

De mogelijkheid om geen huur te betalen voor posten. In Brabant-Noord brengen de deelnemende gemeenten geen huur in rekening bij de veiligheidsregio. In Brabant-Zuidoost bedragen de huurkosten voor de posten ongeveer €1,6 miljoen.